

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMIOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezel gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	20 kor.
Fél évre	10 "
Negyed évre	5 "

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzandók.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vess fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utányomási jog fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — ix.	569
Gazdasági levél. — Szász Ferencz	570
Kritika az 1909. X. t.-cz. keretében fekvő progresszív jövedelmi új adótörvényről. — Szücs János	570
A föld tartalékterületeinek művelés alá vonása. — Dr. Hoffmann Ferencz	571
Új kaszálógépek vizinövények levágására	572
Romlott tengori használhatóságáról. — Dr. Zaitschek Arthur.	578
Kérdések és feleletek	576
Kérdések: Magtárpadló. T. P. — Réten levő tarlófürt egyéb savanyúfüvek kiirtása. A. F. — Taraszkkiirtás. C. H. — Szőlőkertítés. Sz. V.	
Feleletek: Gabonasziszik irtása. Kadocsa Gyula — Mikor kaszáljunk? Legány Ödön. — Káposztaöszöndék ellen. Kadocsa Gyula. — A gépszijak konzerválása. N. — Fűzhatások eltávolítása a rétről. Szücs János. — Kukoriczagórától távollattani a madarakat. Szücs János. — F. Z.	
Hírek	575
Aprók	575

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felhívjuk lapjaink azon t. olvasóit a kiknek előfizetése július hó elsejével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	20 korona.
Fél évre	10 "
Negyed évre	5 "

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(Az időjárás és a gazdasági helyzet. — Kedvező hivatalos termésbecslés kimutatás a porondon. — Osztrák és magyar agrárius akció a vaskartell kiszípolozása ellen. — Járhatóan utak rendezése. — Terjedő állatbetegségek. — A szék- és főváros. új hűtő házat épít.)

Az időjárás esősre fordult. A galántai járásból, hogy az északnyugati időjárást jellemezzük, a következő tudósítást nyertük:

„E hó 20. 21. 22. eső volt a nyugati vidéken. 22—23 közötti egész éjjel szakadt az eső, mely még ma 23-án sem tud teljesen elállni. Az aratás befejezése, különösen a dült árpák levágása s a

behordás így elkéselt egy héttel. A tengeri szép s most ugyancsak elég nedvet kapott, a repák hasonlóan.”

Erdélyben levén a múlt hét vége felé dolgunk, ott bizony meleg volt az időjárás apróbb, de kártékony zivatarokkal fűszerezve. Midőn azonban hétfőn visszafelé indultunk beköszöntött az eső, melyet egy ottani barátunk a ki Budapestre érkezett midőn e sorokat írjuk mint országosat jellemezett, a mi az ottani későbbi aratásnak és hordásnak korántsincsen hasznára. Érdekes, hogy egy hold learatása azon vidéken melyen jártunk 24 koronába és a fejenkint és naponkint kijáró 1 liter borba (a kívánt pálinka helyett) kerül. Az aratógépek az összeviseza kuszált gabonákban hasznavehetlenekek bizonyultak.

A buza termés mindenfelé az országban, egyes oázisokat kivéve, csapódásokat okozott. Szalma van bőven, de a gépből ömlő buza rosszul ömlik. A szin és súly sem elégít ki. Rosszabb a tavalyinál. A budapesti malmok állítólag minta szerint csaknem kizárólag 80—81-es buzákat vesznek. Kedden délután egy helybeli malom átvett 500 mm. szolnoki és 400 mm. püspökladányi buzát, melyek közül a szolnokit minta szerint 80 kg.-os, a püspökladányit pedig ugyancsak minta szerint 81 kg.-os garanciával vette. A megérkezett buza azonban a mintától eltérőleg csak 76—77 kg.-ot nyomott, azonfelül pedig szintén nem a mintának megfelelő pirosas szint, hanem egészen halvány-sárga külsőt tüntetett fel. Ez a helyzetet legjobban jellemzi bizonyítékul azoknak, a kik a jó minőség bizonyítékába kapaszkodnak. Megemlítjük még a teljesség kedvéért, hogy egy budapesti malomcsoport a budapesti piac egy nagy czégével 30.000 mm. buzának egy tételben vétele ügyében tárgyalásban áll, persze csupán csak azért, mert annyi a buzájuk a malmoknak, hogy helyük sincsen újabb áru részére. De az ó árut mégis magasabb áron fizetik. A tengeri részben az ország fontosabb helyeiről érkezett eső-hirekre, részben pedig magyaranyu realizációkra igen lanyha volt a tőzsdén, úgy hogy a júliusi tengeri szerdához 20 fillérrel csökkent, miközben a deport 18 fillérről 4 fillérre ment össze. Arra a hírre, hogy a tengerit egy helybeli nagyspekuláns átveszi, garmadával akadtak a kontárok, a kik vele óhajtottak szaladni és persze egy kisebb áresés is esedékessé tette őket. Az olcsóbb argentinai áru érezteti némileg hatását. A tavalyi rozs üzletellen. Új rozs változatlan irányzatú és gyenge forga'om mellett prompt áru 9:30 K körül kel el budapesti paritásra. Későbbi szállítások nehezen értékesíthetők. Tavalyi takarmányárpa üzletellen. Új szokványárpa augusztusra 8:50 K körül, prompt szállításra 9 K körül jegyez budapesti paritásra. Általában mindenfelől panaszok érkeznek az árpatermésről, hogy szine és a szemránczossága nem megfelelő. Bajok vannak a sör-

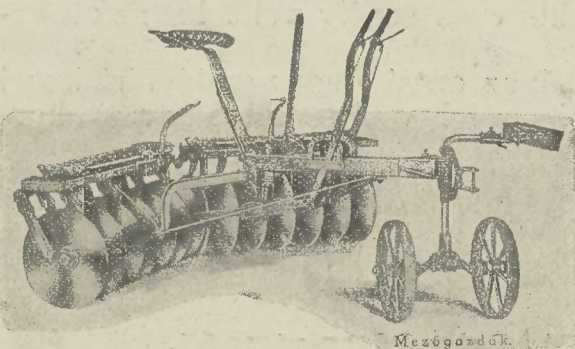
árpák körül. Már a tavalyiak sem voltak primák mint más években, de bizony rosszak az ideiek, a szemek szorultak, vörösek vagyis silány minőségűek. Zab mérsékelt érdeklődés és gyenge kínálat mellett szilárd. Minőség szerint Budapesten átvéve 10:70—11:20 K között jegyez. Tengeri mérsékelt kínálat és ugyanoly érdeklődés mellett változatlan. Kocsira téve Budapesten 9:10—9:15 K körül jegyez.

Romániából érkezik a hír, hogy az elmúlt hét időjárása változó, főképen azonban esős volt. A hét utolsó napjaiban az ország számos részéből érkeztek jelentések, melyek szerint a cséplések nagy csalódásokkal jártak. Még csak rövid idővel előbb is az volt az általános vélemény, hogy kis holdankint (1196 négyszögöl) a várható termés átlagban 8 métermázsát tesz ki, most azonban ezen mennyiség 6—6 és fél métermázsára szállott le. Az eső előtt a learatott gabonának mintegy 15%-át cséplték ki, melyeknél a buza minősége 76—81 kg. között váltakozik, a buza azonban a tavalyi szép piros színű nem bir, hanem sárgas és nagyarányulag keverékes. A rozstermés szintén ne n felel meg a hozzáfűzött reményeknek, mert a várható eredmény csak 5—5 és fél métermázsát tesz ki kis holdanként. A tengeri általában jól áll, vannak azonban nagyszámban környékek, a hol a tengeri állása már eredetileg sem volt kedvező. Az árpa az esőtől szenvedett, sőt némely helyen nagyon üszkök. A repce rosszul sikerült.

Németország pompás rozok, számbelileg a tavalyinak duplája (Poroszország egyedül 8:7 millió q.) felett rendelkezik és úgy buzára, mint előbbire az árak gyengültek, de a hét vége felé felmentek. Franciaországban a helyzet a múlt hét óta némi javulást mutat, az Egyesült Államokban pedig szintén javulásról szóló hírek keringenek, de ott a spekuláció a la baisse dühöng s így a hírek megbízhatlanok. De kedvező export jelentésekre és rozsdakárok hírére az üzlet általában javult.

*

Az első valánk, a kik utaltunk arra, hogy a gabnák az idén késedelemmel lesznek learathatók. Ugy is lön több ellenvélemény dacára, a mit csak azért szögezzük le, mivelhogy az időjárás bajait és komplikációit sejteni lehetett. Főleg a Meteor jóslásai szerint. A jó Meteor ez idén eltalálta, mint már több ízben, az időjárást. A mi kombinációink pedig nem volt nehéz. Az első meleg, gabnát érlelő nap Péter-Pálkor volt, azetótt minden zöldelt és csak utána jöttek az érlelő napok. Sajnos egyes, de kevés oázison, később a hűtés rémének felléptével, de általában a nagyobb mérvű hűtések elkerülésével. Gazos, összeviseza kuszált, fekvő gabonák, máris szorult szemekkel, no meg reá a hűtés sok lett volna az érző gazdakebleknek, a kik úgy sem hisznek a 47:2 milliós buzatermésben,

A DEERE-féle TÁRCSÁSBORONA

valamennyi tárcsásborona között a legmodernebb és legerősebb szerkezetű.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

miként a tőzsde sem hisz és csak a malmoknak segíti az üzleteit.

*

Az e héten megjelenő, illetve midőn már e sorok már napvilágot látnak, megjelent hivatalos becsléstermés kimutatás előszelét, mely előnyös lesz, már egyes napilapok közlik. Igen csodálkozunk ezen, midőn mint már fentebb említünk, hogy nem mind arany, a mi fénylik, vagyis inkább nincs rózsza tövis nélkül. Pedig ez a helyzet signaturája. Tudjuk jól, hogy az országos helyzet megvilágítása a külföld előtt a súlyos adóterhek hatása alatt az ország adózó képességét kedvező színben tünteti fel, de ugyanakkor a gazdaságsadalmat érzékenyen sújtja, a kik voltaképpen szintén adózó polgárok volnának és az adózók zömét képezik. Minél kedvezőbb a terméskimutatás számbelileg, annál nyomottabb terményárakat idéz elő s így az adózás, ez nemcsak az államra és községre vonatkozik, előnytelen és csak a közvetítés és annak felsőbb fóruma a kereskedelemnek, végező gyanánt pedig az ipari feldolgozás vezetőinek és irányítóinak segít, kik a helyzetet a saját maguk hasznukra kihasználják. Már pedig az álladalom és államháztartás erősségét a gazdaságsadalom adózó polgárainak képessége képezi. Valljuk be, a családások az idej terméskimutatás és bármilyen magasra is srófolják fel a kimutatás számait és azokat statisztikailag is feldolgozzák, ha a tényeknek nem megfelelőek, az álladalmat nem hogy erősítik, de a bizalmat a vezetőség iránt gyengítik, pláne ha azután a magas bakról le kell szállani. A két év előtti rekordtermésnek nevezett 10 milliónyi buzatermésleszállítás még gazdáink emlékezetében van.

*

Az osztrák agráriusok végre-valahára a vasarkell kiszípolozó politikája ellen fellépnek. Pedig osztrák termék, mely hozzánk is átjutott. Már egy lapszámunk ugyanezen rovatában e tárgyhoz szólottunk, amidőn a 7 kor. előállítás és a 21 koronás eladási árakra utaltunk. Az osztrák agráriusok is megunták a dolgot megmozdultak, miként a „Köztelek“ is nálunk határozottan fellép ezen kiszípolozó politika ellen. Ugyancsak dicséretre méltó utóbbi azon ténykedése és fellépése, az argentinai hus becsmérlése és fogyasztása ellen a hadihajókon. Csatlakozunk a gazdaságsadalom nevében is ezen kérdések megoldásához és sürgős intézkedéseket kérünk a magyar szakminiszterek részéről.

*

Szomorú, de való az, hogy hazai közlekedési utaink legyenek azok államiak, törvényhatóságiak, községiak vagy másfelék, azok állapotai a legenyhébb kritikát sem állják ki. A szigorú kritikáról nem szólunk. Van azonban egy eset, midőn valamennyi türethető állapotba helyeztetik, ha ugyanis nagy hadgyakorlatok tartatnak meg az egyes vidékeken. A munkáskezeknek ilyenkor se szeri, se száma. Folyik a munka serényen. Igaz, hogy a hadgyakorlatok után azután nagy a pusztítás a terményekben, de az utak rendben lesznek. Így lesz most is ez Csanádmegyében, mely ugyancsak reászolgált erre. Hogy azután mi lesz az utadó pótlékkal, az más kérdés, de az utak türethető állapotba helyeztetnek.

*

Mult héten a rohamos sertésvész fellépését jeleztük. A marhabajok között is újra kísért a száj- és körömfájás s így nem csoda a sok kiviteli eltiltási ukáz. Hutyra serumáról is szólottunk a mult héten azon remény kíséretében, hogy kipróbálásának ideje elérkezett. Egy uradalomból vettük azon hirt, hogy a mintegy 3000 korona értékű serum fikarcznyt sem használt,

noha az állatorvos helyesen végezte az oltást. Olyannyiszor megirtuk, hogy nem a serum-therapia fogja a sertésvéset, pestist vagy kole-rát meggyógyítani, hanem annak gyógykezelése csak belsőleg, a bélsatornán át fog sikerülni. A jelenlegi a Hutyra-serumot ért újabb kudarc még nem azt mondja, hogy a szer teljesen hasznavehetetlen, de itt a tökéletesbbités utolsó órája és tessék azt olcsóbb árakkal a gazdaközönségnek hozzáférhetővé tenni.

*

Teljesen megbízható forrásból értesülünk, hogy Budapest szék- és főváros nem veszi át az „élelmiszer kiviteli r. t.“ budapesti hűtőházát és maga a főváros fog ilyet, még pedig a modernitást nem nélkülözöt felállítani, a mi a főváros közéletelésének szempontjából elsőrendű kérdés. Addig pedig míg az megtörténik a meglevő hűtőhelységeit fogja kireperáltatni. A budapesti hűtőháznak a konkurrenzia semmiképpen sem fog ártani, mely a taksák enyhítéséhez vezet és enyhítést azoknak, a kik igénybe veszik. Legyenek azok gazdák vagy kereskedők. Ugyancsak alaposan felsült a „Budapesti Központi Tejesarnok Szövetkezet“ is, mely ingyen telket kért a fővárostól és minden fufangja daczára. ebbeli fáradozása lefujatott. Pedig idővel még a főváros tejárusítását is monopolizálni akarta. Allzuviel ist ungesund!

— ix.

Gazdasági levél.

Irta: Szász Ferencz.

Pusztakamarás, 1912. VII. 22.

Aratunk s ez a körülmény mentse jelenlegi levelem rövidségét. Sem az időjárásra, sem az aratási eredményre nincs semmi panaszra okunk, mert a mult hetek hűvösökös időjárása kisérve egy-egy esőtől szép, teljes szemüvé érlelte gabonáinkat, úgy hogy ezuttal úgy hiszem kelle-mesen fogunk csatlakozni. No de csak „nyugtán dicsérd a napot“, majd meglátjuk mi lesz a tényleges eredmény s éppen ezért nem jósolgatok előre.

Szülőinkre rossz világ jár, permeteztünk elég-szer, de mindig lemosta az eső, most folytatjuk a permetezést és rézkénporozást, hátha még megtudjuk menteni a peronoszporától, mely az idén szokatlan mértékben lépett fel. Az igaz, hogy neki való is volt az időjárás.

Réti s különösen hegyi szénáink elég jól sikerültek, a mi pedig a mennyiséget illeti, talán soha sem volt ilyen termésünk. Hordás alatt gyakran ijesztetett az eső, s hogy gyorsabban menjen a dolog, több kazalba rakottunk egyszerre s a hiányzó „állás“-okat egy alkalommal mivel erre alkalmas gerendáink nem voltak készletben, közönséges szőlőkarókkal pótoltuk oly módon, hogy a herés szekerekről egymástól egy ökölyre jól bevett 2 szőlőkarót, azután mindkét karó külső végére egy-egy hosszú (rudat) kötelet kötöttünk, melyeknek másik végét a kazal tulsó, szembelevő oldalán erősítettünk meg hasonlóképpen, mint azt alább leirtam, vagyis egymástól ugyancsak egy ölnyre bevett, szőlőkaró külső végéhez. A karókra mindkét oldalán deszkát fektettünk s azután kötél alá rakott széna segítségével a köteleket annyira megfeszítettük, hogy a karók külső vége egy kissé felemelkedett, s így egy kissé ferde állást nyertek, mikor ezzel készen voltunk, ment a rakodás 2 oldalról. Kötelességemnek tartom megjegyezni, hogy az ilyen szükséges „állások“ készítését Szász József bátyámnál láttam legelőször.

Alföldi gazdaságainknak, kiknek alkalmuk van „csámesz“-ekkel (repczehordó taliga), meg „golya“ segítségével szénát hordani, fűtyülnek

az ilyen erdélyi nyomorkodásra, de gabonahordásnál ők is megpróbálhatják, mert sokkal gyorsabban megy az elkészítése, mint az „állás“ állványok költöztetése és mint hosszú gerendáknak a kazlakba, asztagokba beépítése. Egyoldal-on történő rakodásnál természetesen lehet a kötelek másik végét a kazal (boglya-asztag) tulsó oldalának aljába jól bevett karókhöz erő-íteni.

A mult heteken lezajlott szentpéteri vásár lóanyagáról nem sok mondanivalóm van, a jó lovat keresni kellett s ki jól utána nézett, talált is. Az árak elég magasak voltak mert jó ló 1200—1300 K pároskénti áron kezdődött. Jó 3 éves csikókért az örmény kupeczek 500—600 koronát fizettek, elvéve többet is.

A szarvasmarha vásárra olyan felhajtás volt különösen igás ökrökből, mint már rége ideje nem. Az árakat tartották, vételkedv kevés volt mint azt az egyes eladásokból kivettem. Jó erdélyi fehér ökröt kilonként 88—94 fillérért meg lehetett venni.

Most befejezem leveletem, majd máskor többet írok és jó cséplési eredményeket kívánok.

Kritika az 1909. X. t.-cz. keretében fekvő progresszív jövedelmi új adótörvényről.

Irta: Szűcs János

Ugy az állam, kincstár, valamint az államot képező adófizetésre kötelezett nemzet évtizedek óta látja, tapasztalja s legfőként sajnosan érzi a még érvényben lévő, de igazságosnak nem nevezhető adó terheit, mely egyeseket a roskadásig sulyt, míg ellenben másokat vagy egyáltalán nem, vagy csak alig észrevehetően érint. Nos tehát, hogy ezeken az állapotokon változtatni kellett és kell, ebben egyet ért úgy az adózó nép, mint a kincstár, s így a fent czitált adótörvény jogosultsága indokolt sőt közérdek, eltekintve attól, hogy a fejlődő viszonyok, s ezzel párhuzamba fokozódó igények, nemzeti érdekeink védelmezése, faji fenntartásunk és főként az általános drágaság mind meg olyan tényezők amelyek számolni kell és amelyek az adó emelését szesz szükségessé, indokoltá. Az adóemelés alól kitérni ennél fogva nem lehet, noha egyéb módja is volna az állami szükséglet fedezése biztosítására, de amelyről ma még álmodni se lehet és aki ezt a tételt pengetni merné, mindjárt szoczialista agitátor lenne. Redukálni kellene a sok indokolatlan, inproductív állami és közigazgatási tisztviselői kart. Hiszen ez is nemrég közölt a „Pesti Hírnap“ statisztikai adatokat numerikus tételben, amely szerint meghaladja számuk a 600.000 et. Mennyi felesleges elem, osztály, mely ha ipari, vagy egyéb fizikai munkaerőt igénylő produktív munkát végezne, mennyivel volna állami életünk, nemzeti vagyonosodásunk előbbre? Ez még a kisebb hiba, de van ennek közvetett kihatása is. Ugyanis rossz példaként áll a munkástömeg szejmei előtt, kik nem ismervén a czifra nyomorúságot, amelyben a szellemi munkát végző hivatalnoki kar nyakig van, irigységet ébreszt lelkiületében a „könnyenélés“ látszata. De ha már megvan a sok „ingyenélni“ akaró, ahogy őket a köznépp jellemzi, kiket tehát máról-holnapra fizikai munkássá Fregolinozni nem lehet, a lehetőség határain belül; legalább a jövő generációt az elméleti oktatáson kívül ipari, kertészeti, gazdasági téren, illetőleg kinek melyik szakmához kedve, hajlama, talentuma van, gyakorlatilag is kiképezni kell, hogy az életben tudjon minden viszonyok között boldogulni, megélni, keresni ha netán a könnyebb, de bizonytalanabb szakmába nem juthat, vagy ha onnét kiesik. No de kissé elkalandoztam a

„MINIMAX“

kézi tüzelő készülék gazdáknak cséplés és aratás alkalmával teljesen nélkülözhetetlen és csakis ezek segélyével lehet az ott keletkező tüzet megelőzni.

A „MINIMAX“ készülék az ország legnagyobb birtokosai magtáraiban és szérűskertjeiben fel van szerelve és a gyakorlatban kitűnő szolgálatot tett.

Felvilágosítással szolgál a

Alaptőke 650,000 korona.
Az Első Magyar Iparbank alapítása.

Magyar Minimax Részvénytársaság.
Iroda és Gyár: Rózsa-utca 85.

tulajdonképeni tárgytól, ám azért azt hiszem nem ártottam vele az ügynek.

Visszatérve az adóügyre, annak más alapon történő kivetése mint már jeleztem immár közérdek, egyfelől, hogy az új törvény alapján igazságosan, a tényleges jövedelem szerint oszljon meg az minden gazdasági, ipari és gyári szakma, üzleti vállalat között, másfelől, hogy a kincstár is fedezve legyen a fejlődő igények, szükségletek kielégítésére. Tehát ez az intentiója a törvénynek s így az intentió magában véve helyeselhető, de számos hiba csuszott be annak egyes pontjaiba, vagyis nem is a véletlen folytán, hanem szándékosan a német adótörvényből lett átültetve, ami pedig hiba, mert más éghajlat, más talajba ültetett növény már nem prosperál, vagy legalább is nem úgy mint eredeti helyén. Így van a jelen esetről is. Sőt mondhatni némely pontjai a törvénynek nemcsak viszonyaink között rosszak, igazságtalanok, de ugyanilyen jogtalanságon alapulnak túl a németeknél is. Épp ezért felejt komikus valakit a rossz ténykedésében is majmolni csupa szimpáthiából, vagy gyalorlásból. Ez épp olyan minősíthető, mintha csak azért ugrana valaki a kutba, mert a másik is bele ugrott. A juhoknak van ilyen faji átkuk. Továbbá a törvénynek a jelzettek kivül az is az intentiója, hogy a kataszteri új felvétel redukálva történjék, tehát csökkentve legyen. Ám ezen a téren sem lehet ezt az elvet konstatálni, csökkentésről beszélni. A kt. biztosok ilyen utasítással vagy nem lettek ellátva, vagy ami valószínűbb, nem tettek ezen intentiónak eleget. Ez szintén helytelen és majd elégedetlenségre ad alkalmat. Mert először az egyenes adó továbbra is változatlanul fog érvényben maradni és másodsor jövedelmi adóalapot is képez. Ez volna még a legkisebb sérelem. A javaz után jön. Ugyanis a törvény szerint az állami adó nem mint nyers kiadás fungál, mint ahogy joggal történnie kellene, hanem mint nyers jövedelem jön a mérlegbe s így jön még egyszer jövedelmi adó alá. Vagyis, hogy minden érdeklődő megértse, az egyenes adó újból adó alá jön tehát adó után adót fogunk fizetni. Vagyis egy rókáról két bőrt akarnak, illetve fog a törvény lehuzatni, ha változatlanul fog életbe lépni. Indokoltnak tartom, egyébként a törvény ide vonatkozó szakaszát cizálni. (1909. X. t.-cz. 12. §.) „az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál az egyes jövedelmi források nyersbevételeiből a következő tételek vonandók le: (5 bekezdés) a tényleg fizetett kamarai illeték egyenérték és kárbiztosítási díjak, továbbá az üzemet (üzletet) terhelő állami és községi, (városi) közvetett adók, illetékek és vámok, végül azok a járulékok és összes költségek, amelyek a fennálló törvények értelmében a gazdasági, ipari és egyéb alkalmazottak (cseledek) után fizetendők“ a közvetett adók tehát levonhatók a nyers jövedelemből, de nem a közvetlen, tehát az állami egyenes adó. Egyébként, hogy a hivatalos stílus zavart ne okozzon, van hozzá egy kommentár, törvénytárgyarázás is, mely a következőkben igyekszik eloszlatni az esetleges értelemzavart. „A 14 szakaszban azok a kiadások vannak felemlítve, amelyek az adó alpból nem vonhatók le. (14 §. 1., a 12 §. 5. pontja alá nem eső köztartozások) Az elmélet tanítása szerint mind ez önként érthető és természetes ugyan, de azok felsorolása az adózók felvilágosítása érdekében még sem feleslegesek. Megjegyezzük, hogy az egyes adók levonását a mintaszerű szász jövedelmi adótörvény sem enged meg“.

Szóval helyeselné a szászok adótörvényét, nálunk az mégis törvénybe lett iktatva. Ez azonban még a legminimálisabb sérelem, habár ez is jog-

talán és ferde intézkedés. Van még sérelmesebb pontja is a törvénynek, a mire alábbreátek. Hogy a telek értéke mint bázis nem fungál vagyis a tökebefektetés évi kamata a nyers jövedelemből nem vonható le, bár méltánytalan nem volna, még sulyosabb kifogás alá nem esik, mert mint folytonos produktót, jövedelmet biztosító állótoke helyes kihasználás mellett jövedelmi forrásként szerepelvén, kamata a belőle kitermelendő termények képében térül meg. Ha az ingatlan talajtöke értékének kamata nyers kiadást képezne ép olyan jogosulatlan (dupla) tételt képezne, minő az egyenes adóval történni fog, ha ez a törvény módosítás nékül életbe lép. Mert mint hozadékot képviselő állótoke egyfelől a termények képében szolgáltat jövedelmet, másfelől töke értéke képezne jövedelmet az által, hogy kamata mint nyers kiadás az adóalapot (jövedelmi adó) képező nyersjövedelemből vonatnék le, a mi pedig végeredményben lényeges eltérést eredményezne a kincstár kárára.

Méltó a felemlítése, cizálása a törvény 16 § 6-ik bekezdésének, mely az erdő kihasználása értékesítésére nézve rendelkezik „az erdő faállományának eladása esetén az esedékes vételár teljes összegében nyersbevételek veendő amelyből azonban, ha az eladás nem tőáron történt a 12. §. értelmében a tőár melletti eladás esetén is eszközözendő levonásokon kívül a vételár eléréséhez szükséges letarolási, szállítási és egyéb költségek is levonandók.“

Nos a cizált szakasz üzemterv szerinti erdőkihasználás mellett indokolt és célszerű is, mert évről-évre egyenlő nagyságu területek kerülnek letarolás alá, tehát eladás, vagy kihasználásra. Annál sérelmesebb olyan erdőterületekre nézve, amelyek üzemterv szerinti kihasználásra akár nagyságuknál fogva, akár a tulajdonos anyagi viszonyai miatt nem lehetséges. Hogy egy példával nyujtsak kézzel fogható argumentumot, adatot a kérdéses törvény abszurd intézkedéséről, 100 hold erdőterületet állítok fel, mely mondjuk 100 éves korban jön letarolás alá.

Könnyebb megérthetés szempontjából az erdő tőáron adatik el holdanként 800 K.-ért. Így a 100 hold után eső 80.000 K. egyszerre, egy évben képezvén a tiszta jövedelem fogalmát, egészben jön jövedelmi adó alá, mely a progresszív adókulcs szerint 3720 K. jövedelmi adónak felel meg. Ez sérelmes és jogtalan adókövetelés, miután az illető erdőtulajdonosnak 100 évig kellett arról adót fizetni, őrizni, kezelni, ültetni és töke értéke 100 évig fektült benne minden ellenszolgálat nélkül pláne, ha abból még saját szükségletét sem fedezte tulajdonos időközben. De tegyük föl, hogy saját szükségletét mint tüzfát a ritkítással fedezte. Azonban ez is csak 40—50 évig történhetvén, 50 év alatt teljesen mint holt töke szerepelt. Eltekintve ezen szintén lényeges és zsebbe vágó kérdéstől, bár nem megvetendő összeget képvisel a talajérték kamata, és a réa eső regie, tisztán a vételár alapján, persze nem egyszerre hanem 100 évre megosztva, 800 K.-ként jogos jövedelmi adó alanyul fungaltatni és ezen méltányos és igazságos alapon, miután 800 K. után számított kulcs szerint a jövedelmi adó 5. K. \times 100 = 500 K. teszen ki a jövedelmi adó. S így 3220 K.-t. jogtalanul von el a kincstár azon erdőtulajdonosoktól, akik egyszerre kénytelenek 100 hold erdőt eladni a jelzett vételár mellett.

A jelzett X. t.-cz. 16. §.-hoz szintén van magyarázat, amely a következő felvilágosítással szolgál: „A jövedelmi adóban úgy a töke hozadékának, mint a munka jutalékának adózni kell. A földbirtoknak bérlet útján való hasznosításánál a bérösszeget és a mellékszolgáltatásokat, önkezelésben levő gazdaságoknál pedig úgy a

földbirtokból, mint a gazdasági mellék hasznvételekből eredő bevételeket is az adóalaphoz kell számítani; vagyis a pénzgazdaságra alapított számítási módot kell követni s a természetben élvezett gazdasági termékeket pénzértékre átszámítani.“ Tehát úgy ezen törvénytárgyarázatból, mint a 16 szakasz pontjaiból világosan érthető, hogy a gazdaság bármely ágában történő termelési produktum nyers jövedelmet képez, tehát a jövedelmi adóalapot fokozza. Ez a fogalom kifogás alá nem esne, ha újból nem ütközne a róka dupla bőrébe. Ugyanis az eleven leltárt képező jószágállománytól újból előáll az erdőkihasználás-, értékesítésnél fennforgó anomália, a dupla, sőt tripla megadóztatás.

Ugyan is a tenyészjószág állomány évi szaporulata nyers jövedelmet képezvén év végén az az adóalapot fokozza s a másik évre mint forgótöke átviteltvén, az eleven leltár pénzbeli értékét szintén fokozza, mindaddig míg teljesen ki nem fejlődött, amennyiben időközben el nem adatik, vagy el nem hull.

Már most mint forgótöke a gazda javára esik a már egyszer jövedelmi adóalapot képező évi állatgyarapodás, miután a forgótöke kamata mint nyers kiadás szerepelvén, a nyers jövedelemből levonatik. Eddig ez a tétel nem esik kifogás alá. De ha pl. egy borjut 4 éves koráig felnevelnek, tehát 4 éven át az évi gyarapodása adóalapot szolgált, tulajdonkép eleget tettem ezzel az államnak, mert a kérdéses állat 4 éven át meg lett adóztatva. Igen ám, de ha időközben, vagy az 5-ik évben ugyanezt a jószágot eladom, az érte befolyó vételár újból mint nyersjövedelem lesz kezelendő, tehát az adóalapot fokozza. Vagyis a már egyszer megadóztatott jószág után újból adót tartozom fizetni, ha eladom. Ez tehát a leg-sérelmesebb pontja a törvénynek. Vagy mint évi gyarapodás szolgáljon adóalanyul, vagy ami még indokoltabb volna, adó alá csak a tényleg eladott jószág kerülne. Hiszen közvetve amúgy is fokozza a gazdaság tiszta hozadékát, részben tejproduktumával, részben pedig az utána származó trágya fokozásával, melylyel az intenzív gazdálkodás válik lehetővé, tehát jövedelmezővé a nagyobb átlagtermések képében.

Ezen szerény kritikából pedig az a konzekvenzia domborodik ki, hogy a sérelmes pontokat vagy módosítani kell, vagy miniszteri rendelettel intézkedni, mielőtt életbe léptetve lenne, a kifogás alá eső pontok helyes és igazságos végrehajtására nézve.

A föld tartalék területeinek művelés alá vonása.

Irta: Dr. Hoffmann Ferencz.

Korunkat méltán nevezhetjük gazdasági korszaknak, mert nemcsak a civilizált népek versenyeznek hazájuk természeti ősforrásai megnyitására és saját gazdálkodási képességük kifejtésében, hanem az idáig parlagon heverő földsegeket is igyekeznek a modern kultúra minden eszközével hasznavehetővé tenni.

A több és jobb termelés korunk minden nemzetének irányelve a gazdasági életben.

Területek, melyeknél rövid idővel ezelőtt még azt hittük, hogy azok az emberi civilizáció körén kívül esnek s azok kihasználására talán sohasem kerül a sor, ma már a modern közlekedés útján szerves kapcsolatba jutottak gazdasági életünkkel. Ezeket az új területeket részint mint nyersanyagot szolgáltató gyarmatokat, részint pedig mint a kész iparcikkek piacait tekinthetjük.

Ilyen rohamos gazdasági evolúció színtere ez idő szerint Szibéria.

Tények és tapasztalatok igazolták a

CASE járvaszántó gézekék

feltétlenül praktikus, gazdaságos és üzembiztos működését.

Munkabírás óránként 2—3 hold.

Előkelő magyarországi referenciák mindenféle talajra.

Vezérképviselet: Hahn Arthur és Társai, Budapest, VIII., Üllői-ut 52B.

„G“ katalógus ingyen és bérmentve.

Az Omszkban székelő angol vicekonzul jelentése szerint (F. O. Repts. Ann. Series No. 4801) Szibéria mezőgazdaságának jövőjét első sorban is a tejgazdaság biztosítja.

A gabonagazdaság ezzel szemben alig bir jelentőséggel az export terén. Jóllehet, hogy az állandóan növekedő szibériai bevándorlás folytán a mezőgazdasági kultúrterület és a gabonatermelés mindinkább növekedik, mindannak dacára a gabona kivitel nem emelkedik hasonló arányban. A belfogyasztás a bevándorlás folytán egyre növekedik, sőt az ázsiai Oroszország némely vidéke több gabonát fogyaszt, mint a mennyit termel.

Aztán Szibéria mezőgazdaságában még egy sajátos körülmény és szerepet játszik, a mi tulajdonképpen a tömeges bevándorlás következménye. Ugyanis, míg a legutóbbi évtizedig az ázsiai Oroszország földmivelői per longum et latum üzhették a tipikus szibériai gazdálkodást, mely szerint a már kihasznált, kiélt föld helyébe újat fogtak fel, azt most kénytelenek feladni.

A népesség rohamos szaporodásával megszűnnek a gazdátlan földek. A föld művelője nem válogathat tetszés szerint gazdasági területben, hanem az eddig használt földön kénytelen állandó otthonát megalapítani s kiszarolt, kiélt földjét annak rendje és módja szerint újra termőképessé állapotba hozni.

A rendszeres gazdálkodás beállításának azonban nehézségei vannak, melynek jelei abban mutatkoznak, hogy bár az évek hosszú során át ugyanabba a földbe vetett gabona kellő csapadékos időjárás mellett kielégítő termést hoz is, de mielőtt a csapadék elmarad a gabona alig hozza a vetőmagot.

Ennek folytán általános a vélemény, hogy a szibériai gabona a világpiacon nagy tömegben egyelőre nem fog megjelenhetni, mert megfelelő vasutalózat még nincs kiépítve, a vasuti szállítás, nemkülönben a vasuti állomásoknak járműveken való megközelítése igen költséges. Ez idő szerint a szibériai gabonatermelő csak bőtermésű években ad el gabonát, a mikor sok feleslege van.

Valószínűnek tartják, hogy még a közel jövőben is sokkal gazdaságosabb lesz a házi szükségleten és vetőmagon felül megmaradó gabona felesleget feltakarmányozni, marhákkal és főleg sertésekkel.

Hasonló tapasztalatokra jutottak a kanadai magyar telepesek is és tényleg így értékesítették gabonájukat ott, hol vasuti összeköttetés nem volt.

Szibéria mezőgazdaságának ez idő szerint legfőbb kiviteli czikke a vaj. Ennek exportálását leginkább idegen vállalatok végzik, melyek vagy saját üzleti fiókjaik, vagy megbízottaik által jól szervezett forgalmat tartanak fenn.

Néhány kísérletet eszközöltek már tejsyndikátusok és tejszarnokok utján tejszerűvé tételére is, de mindezek nem vehetik fel a versenyt a magánkiviteli vállalatokkal.

A szibériai vaj minősége folyton javul, a mint néhány jelentésből és üzleti szemléből azt olvashatni. Ez a haladás pedig annak a gondos osztályozásnak tulajdonítható, a mit az exportálók kifejtenek azáltal, hogy valósággal versenyeznek a legjobb tejkezelő és vajgyártó szakértők alkalmazásában és a vaj gondos osztályozásában. Ez az egyedüli módja szerintük annak, hogy a finom minőségű vaj aránytalanul magasabb árat megterthessék. A másod- és harmadosztályú vaj iránti kereslet a piacon egyre csökken, nemcsak Angliában és a kontinentális Európában, hanem magában az európai Oroszországban is.

A szibériai vajnak legfőbb fogyasztója Anglia

és Németország. E két ország 1911-ben a szibériai vajkivitelnek egyharmadát, 1909-ben pedig felét fogyasztotta el. Ugy az európai Oroszország mint pedig a távol kelet-ázsiai államok vajfogyasztása állandóan növekedvén a szibériai telepesek a tejgazdaságban biztos üzletet remélnek.

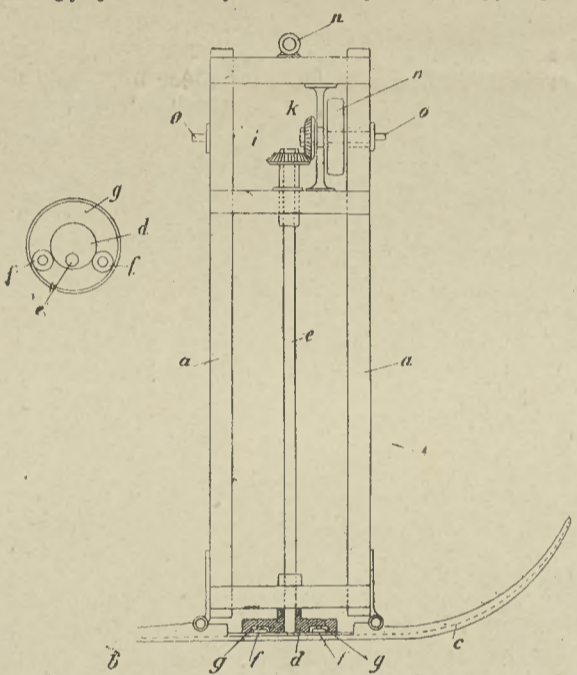
Szibéria nyugati véri szarvasmarha állománya tulnyomólag a tejgazdaság céljait szolgálja, míg a Steppeken és Kirghiseken tenyésztett rideg, keleti marha fajta a hústermelést szolgálja.

A hústermelés csak belföldi jelentőségű, mert ez ideig sem minőség, sem mennyiség tekintetében számot a világpiacon nem tehet.

A sertésenyésztés ellenben jelentékeny, mert exportra is termel 1910-ben 50.000 darab sertés hús szállított az angol piacra refrigeratorok segítségével.

A szibériai sertés hús nem elsőrendű minőségű, tulnyomó részben másodrendű és nagyrészen selejtes árut képvisel, mindazonáltal az 1910. évi hushiány ezen áruknak is utat nyitott és a magas husárak nagyban fellendítették Szibéria fejlődő sertésenyésztését.

Egy jelentékenyebb árhanyatlás, vagy a ga-

109-ik ábra. Új kaszálógép vizinövények levágására.

bona gazdaságot sujtó száraz esztendő évekre visszavetheti a sertésenyésztést is.

Mindazonáltal egyes üzletemberek hiszik, hogy a sertés tenyésztés javulásával, mely Szibériában is éppen úgy bekövetkezik, mint a hogyan általában az a fejlődő gyarmatországokban történik, normális áralkulás esetén nagy sertés hús és zsírkivitel fejlődik ki, mely a vajkivitel mellett egykor méltó helyet foglal el.

Szibériában a mezőgazdasági termékeknek, különösen a vaj, hús, tojás, meg a friss hal forgalomba hozatalát jelentékeny mérvben elősegíti a refrigerator és a természetes meg a mesterséges jéggel táplált hűtőház intézménye.

A szibériai államvasut százhatvan természetes jégraktárt állított fel, hogy az ez idő szerint forgalomban levő 1445 darab légmentesen záró hűtött vasuti kocsit a szükséges jéggel elláthassák.

Különösen a vaj exportálása érdekében, mely máris világgazdasági jelentőséget nyert, hoznak nagy áldozatot. Szibéria keleti részétől nyugat felé haladva, minden nagyobb gazdasági cent-

rumban hűtőházak vannak. A legnagyobb Szent-Pétervárott van, melyet a város építettett ebben 850.000 kg. vaj raktározható el. Aztán van egy kisebb Óbiban 500.000 kg., Omszkban s Kurganban a 333.000, Kainsk és Petropavlovskban a 166.000 kg. Windauban pedig két hűtőház mind-egyik 12.000 kg. vaj elraktározására.

Az említett gazdasági javak forgalma ez idő szerint egy jól organizált hűtőházi intézményre van alapozva.

Ezen vállalatok zömét nem a belföldi piaci igények teremtették meg, hanem külföldi kereskedők, így első sorban is az angol kereskedők, kik felkutatják a legkeletibb Szibériát is, hogy hazájuk piacát a szükséges vajjal, tojással, hússal és zsírral elláthassák.

A legelső műjéggel táplált hűtőbarkát 1888-ban építette egy Soupouck nevű orosz, azóta az N. Borodine adatai szerint 200 műjéggár és hűtőház épült. Ezek közül hat nagyobb telep magára Szibériára esik.

Az alábbi táblázat számokban tünteti fel a szibériai vajexport növekedését és hullámzását:

évben	tonna	kor. értékben
1899	10.200	17,880.000
1900	19.200	34,128.000
1905	37.500	84,800.000
1906	49.100	111,720.000
1907	55.600	120,192.000
1908	48.400	115,224.000
1909	55.700	122,616.000
1910	55.100	128,880.000

A mint láthatjuk folyton újabb területek gazdag természeti ösforrásokkal, folyton újabb népek pihent erővel és a modern technika vívmányaival sorakoznak a termelő phalanxokba és versenyeznek, hogy az emberi szükségletet kielégítésére a legjobbat és legtöbbet produkálhassák.

Gyarapítsuk gazdasági erőnket, hogy mindenkör méltó helyet foglalhassunk el a világ produktív nemzetek között.

Új kaszálógép vizinövények levágására.

Jaquet Pierre és Craninckx Charles Brüsselen szabadalmaztattak egy készüléket, melyet ábránkon bemutatunk. A kis körös kép a hajtókorong alapzatát mutatja vázlatosan. Ezen kis gép hordozható s nem kell éppen a csolakra vagy tutajra felszerelni, csak egyszerűen felerősíteni o-nál lévén e célra két oldalt egy-egy csap. A kasza c hajlított, hogy részkön is dolgozhasson. Működése fogaskerék áttétellel történik s vele a vízben termő nádat, sást, kákát és egyéb vizinövényeket akadály nélkül vághatjuk le.

Romlott tengeri használhatóságáról.

Irta: Dr. Zaitschek Arthur kir. fővegység.

Bár a tengeri nagyjelentőségű emberi és állati tápszer, mégsem egységesek nézeteink, mikor nevezzük a tengerit romlottnak, hogyan határozható meg a romlottság mértéke s hátrány nélkül használható-e fel a romlott tengeri takarmányul vagy technikai célokra. F. W. Dafert és K. Kornauth wieni mezőgazdasági kísérleti állomásvezetők foglalkoztak e kérdésekkel még pedig kizárólag azok mezőgazdaságilag fontos részével, nem terjeszkedve ki annak vizsgálatára, mily összefüggés van a tengeri romlottsága és az ennek tulajdonított pellagra-betegség között.

A gyakorlat a tengerit első sorban szaga alapján szokta megítélni, gyenge penészszagból

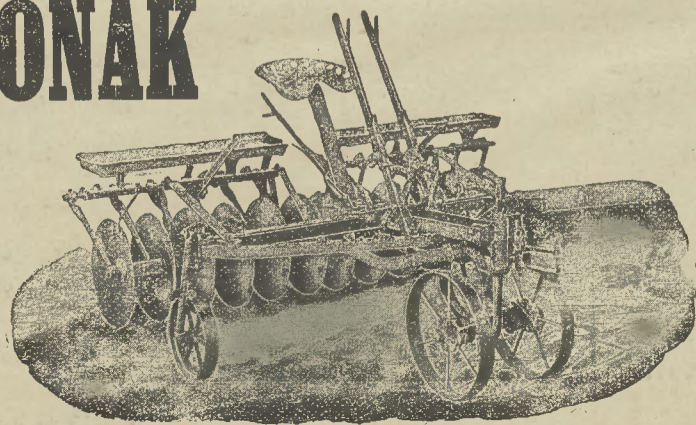
McCormick TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. A tarlóbuktatóhoz és őszi szántásra a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

McCormick Tárçasboronát

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

International Harvester Company of America
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.

(mészszagból) a már megkezdődött romlást ill. az állapítva meg, hogy könnyen romlásnak induló tengerivel van dolgunk. Kifogásolja továbbá a gyakorlat, ha aránylag sok összezugorodott, feltűnően sápadt és fénytelen, repedezett, állati parazitáktól megtámadott vagy penészes szem van a tengeriben. Különösen veszélyesek oly szemek, melyeknek csirája penészes, mert azok a többi szemet is fertőzhetik, mivel a csira igen jó tenyésztője a penésznek. Ily szemeknél a csiragödör behorpadt, színe elüt a rendestől és belsejében vastag penészcéteg lepi el a csirát, mely a penész további behatására egészen elpusztulva szürkészöldes porrá esik szét. Kereskedelmi szokás szerint a romlott szemek száma a tengeriben az 5%-ot meg nem haladhatja. A tengeriliszt minőségének megítélésénél a jellemző „polentaszag“, az iz és a szín mérveadók.

A penészesedéssel járó vegyi elváltozásokat olyképen tanulmányozták, hogy egy ismert összetételű, teljesen ép tengeri minta egy részét 8 napig nedves kamrába zárva megpenészedni hagyták s összetételét ekkor is meghatározták. Az elemzési adatok a következők voltak:

	Ép tengeri. %	Penészes tengeri%
Viz	11.31	12.49
Nyers protein	9.52	9.82
Emészthető protein	7.36	7.41
Emészthetetlen protein	1.86	1.66
Amid	0.30	0.75
Zsir	4.07	2.85
N.-mentes kivonható anyag	72.31	71.05
Nyers rost	1.50	1.59
Hamu	1.20	1.30

A penészesedés hatására tetemesen csökkent a zsír mennyisége, az amidoké ellenben megsaporodott, de egyéb mélyrehatóbb változásokat nem látunk. Ilyenek csak huzamosabb penészesedéskor állnak be, mikor is a szárazanyag nagy része elpusztul. Midőn $1\frac{1}{2}$ kg. sterilizálása után különböző penészgombákkal beoltott tengeri 4 hónapon át 25°-os szekrényben feküdt, miközben sterilizált vízzel permetezték, az összes nyers proteinek 0.7—5.1%-nyi, az összes zsírnak 83—99%-nyi, az összes szénhidrátoknak 56—82%-nyi mennyisége veszett el. A különböző penészgombákkal (a nagyspórájú Penicilliummal, a Cephalosporummal, az Aspergillus glaucummal és a világos és sötétzöld Pencillium glaucummal) beoltott tengeri minták vesztesége közel egyforma volt, valamennyi penészgomba tehát testének felépítése közben főképen zsírt és szénhidrátot használt el, a nyers protein mennyiségét alig változtatva.

A penészesedést a tengeri viztartalma elősegíti, mert minél nagyobb utóbbi, annál élénkebb a tengeriszem lélekezése és a raktározott tengeriszemek felmelegedése. Ha a nedves (15%-nál több vizet tartalmazó) tengerit kiterítik, úgy, hogy az könnyen lehülhet, romlástól nem kell tartani, de zárt raktárakban vagy zsákokban (alla rinfusa) csak a 15% víznél kevesebbet tartalmazó tengeri tartható el penészesedés veszélye nélkül.

A penészesedés kimutatására több módszer áll rendelkezésünkre. A mikroszkópos vizsgálaton kívül leggyorsabban úgy érünk célra, ha a vizsgálandó tengeri darát vagy tengeri lisztet sterilizált Petri-csészében sterilvízzel huszonegy órán át 25°-nál hagyjuk állani. Az erősebben penészesedett áru felületét már ekkor finom selymes fonalak borítják, míg gyengébben penészes árun azok csak másod- vagy harmadnap mutatkoznak.

Rendelkezünk továbbá a penészesedés kimutatására biochemiai eljárásokkal is. Így a Gosioféle módszer azon alapszik, hogy a penészgombák fenol-karbonszerű vegyületeket hoznak létre. Ezek kimutatására 50 gramm tengeri darát 80 fokos alkohollal kivonunk, az alkoholt elpárologtatjuk és a maradékot vízben oldjuk. E vizes oldathoz vaskloridot csepegtetve penészesedés esetében színeződést kapunk és pedig a penészesedés fokának megfelelően piszkos zöldtől kezdve az ibolyakékig terjedő színárnyalatokat. Jobb eredményeket ad egy másik módszer, mely a tengeriliszt katalitikus hatásán alapszik. Ha tengeridarából, illetve lisztből egy glicerines kivonatot készítünk s azt hidrogénperoxidba öntjük, utóbbiból oxigén szabadul fel és pedig annál több, minél penészesebb az áru. Az oxigén térfogatának mérése által tehát megállapíthatjuk az áru penészesedésének mértékét.

Bár a penészes takarmány nem hat mindig károsan házi állataink egészségére, az minden veszély nélkül csak úgy etethető, ha előzőleg kellően gőzöljük azt. A penészes áruban képződő mérgek anyagok mibenlétéről mindeddig még alig tudunk valamit, úgy látszik, hogy egy és ugyanazon penészgomba különböző törzseinek mérgező hatása igen különböző. Penészes tengeriből készült kivonatokban és vizes párlatokban mérgező anyagokat nem tudtak kimutatni. Ugyanaz áll romlott tengeriből készült czeferre illetve a czeferre elterjedése után visszamaradó moslékra és a ledesztillált alkoholra is. Az alkohol előállítására czéljából 5 kg. magától vagy beoltás által megpenészedett tengerit cukrosítottak és erjesztettek el s a 61. párlatot 3 részre osztva, az elő-, közép- és utópárlatot külön-külön vizsgálták meg. Kísérleti állatokul egyik kísérletben házi nyulak és tengeri malacok szolgáltak, melyekbe szonda vagy tölcser segítségével vitték be az alkoholt. Egy másik kísérletben házi nyulak és indiai majmok voltak a kísérleti állatok, melyek kenyérral felítva kapták a romlott tengeriből készült alkoholt. Ellenőrzés czéljából a kísérleti állatok egy része oly alkoholt kapott, mely kifogástalan minőségű tengeriből készült. Mindkét kísérletben a jó és a romlott tengeriből készült spiritusz egyformán hatott és krónikus alkoholmérgezésen kívül más toxikus hatást nem mutatott.

Kétségtelen tehát, hogy penészes tengerit szeszé feldolgozva toxinok legalább gyakorlatilag számba jövő mértékben nem keletkeznek, penészes tengerinek használatát szeszfőzésre tehát nem szükséges korlátozni.

A teljesen penészes tengeri már megváltozott összetétele és üzemi okokból sem alkalmas a szeszfőzésre, a kevésbé romlott azonban legfeljebb kellemetlen szagú s ezért rosszabb minőségű szeszt fog szolgáltatni, mely azonban ép oly kevésbé lesz mérges, mint a kifogástalan áruból előállított szesz, ugyanez áll a keményítőgyártásra használt tengerire is.

Az elmondottak alapján ez idő szerint a tengeri külsejének gondos vizsgálatával és a romlott szemek megszámlálásával dönthetjük el legjobban, kifogástalan-e az áru minősége. Ajánlatos továbbá 15%-nál több vizet tartalmazó tengeri raktározását és forgalomba hozatalát kerülni. Természetesen emberi táplálékul nem alkalmas a penészes tengeri, de állatok takarmányozásánál már nem kell tulságosan szigorúan eljárni.

Egyrészt az állatok a megpenészesedett szemes takarmányok iránt nem nagyon érzékenyek, másrészt úgy látszik még az erősen penészes tengeri sem tartalmaz számba jövő mennyiségű mérget s ugyancsak ártalmatlan a penészes tengeri szeszgyári feldolgozásánál visszamaradó mosléknak etetése is. Ha a tengeri

nagyobb mértékben penészes, etetése előtt gőzölni kell azt, vagy ha ezt nem tehetjük, szeszgyári feldolgozásra kell használni, de megsemmisítése által ok nélkül pusztítunk el gazdasági értékeket. A szeszgyári czélokra sem alkalmas tengeri természetesen a trágyagödörbe való, de erre csak nagy hibák elkövetése vagy elemi csapások esetén kerülhet sor. Ha a tengerit beszárított állapotban és a hibás szemek eltávolítása után raktározzuk el megfelelő helyiségekben, a penészesedés vagy egyéb megromlás veszélye kizártnak tekinthető.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Magtárpadló.

Gabona magtárban miből csináltassunk padlót, hogy az egerek pusztítása ellen meg legyünk védve? Czementbetonból vagy kettős deszkából s az altalaj nedves vagy száraz volta, mily befolyással van ezekre? T. P.

Kérdés. Réten levő surlófű s egyéb savanyufüvek kiirtása.

Kérek felvilágosítást, miként lehet rétekről a surló s más savanyu füveket úgy kiirtani, hogy az ott termő széna ne csak a lovak, de a szarvasmarha részére is jó takarmány legyen. A. F.

Kérdés. Taraczkikiirtás.

Egy elgazosodott, elvénült és megirtult luczernást mult őszszel feltöttem s kapásnövényt, t. i. répát vetettem e földbe tavasszal, meg is lett az már kétszer is alaposan kapálva, mégis mindig felüti benne fejét a taraczk, pedig már szekérszámra hordattam ki belőle az összedetett gyökereket s elégettem őket, de kipusztítani nem tudom azt az átkos gaznövényt. Kérem, miként lehetne a gyomtól végleg megszabadulni? C. H.

Kérdés. Szőlő kurtítás.

Igen jó erőben levő szőlőm nagyon buján hajt s igen hosszú hajtásokat növeszt, úgy hogy az 5' hosszú karókat máris tulnővi. Ha még néhány esőt kap annyira felkuszlik, hogy utóbb is egészen összefonódnak a szomszédos hajtások s megfogják gátolni a világosságnak a fűlőkhöz jutását. Ezt elkerülnő szeretném a hajtásokat visszavágni, megkurtítani, de kérdés, nem lesz ez káros a türtök edességére? Mikor szabad már a kurtítást megkezdeni? Sz. V.

Felelet. Mikor kaszáljunk című kérdésre.

Ama kérdésre, hogy mikor kell lekaszálni rétüntek, hogy egy mennyiségileg, mint minőségileg a legjobb szénát nyerjük, bajos határozott feleletet adni, amennyiben azt az időpontot eltalálni, a mikor a réti növényzete fejlődésének tetőfokán van s emellett takarmányértéke is a legnagyobb lehetetlenség. A réti növényzete ugyanis több fü- és hereféle keverékből áll, melyek közül többen ellentétesen fejlődnek, például: az egyik csak fejlődésének elején van s emiatt alig ad valamireva'ó tömeget, a másik fejlődésének teljében van, a harmadik ekkor már vágásra tulérett lett, ennek következtében szára elvénült, elkeményedett, kevésbé emészthetővé lett. Mégis általánosságban és joggal azt mondjuk, hogy a réti növények legtöbbje közvetlen a virágzás előtt adja a legjobb és a legnagyobb termést, miért is szabályul azt tekintjük, hogy a mikor a réti növények legtöbbje virágzásnak indult, akkor a réti lekaszálandó. Weinzierl azt ajánlja, hogy a mely fükeverékben csomós ebir van (Dactylis glomerata. L.), ott a réti akkor kaszálendő, ha ez virágzani kezd. Későbbre halasztani a kaszálást azért nem jó, mert ezáltal a takarmány minősége szenved, a füvek szalmaszerűvé válnak, a tápanyagok a mag kiépítésére használtatnak fel, az állat nem szive-

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI

szabadalmazott

SCHMIDT mérnökdoktor hirneves füstcső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szénét fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Váci-körút 51. szám.

Sürgőnyezim: Kemna, Budapest. Telefon 91-21. Telefon 91-21.

sen eszi az ilyen elvénült, nehezen emészthető szénát s ha megeszi, nagyrésze emésztetlenül kerül a trágyába. Azután elkésett kaszálásnál sok másodrendű fü és káros gyom magba kerül s maghullásukkal elszaporodásukat biztosítják, miáltal kiszorítják az értékesebb növényeket. De nem szabad késnünk a széna kaszálással azért sem, mert ezzel a sarjukaszálást későbbre kedvezőtlen időre kitolnánk, a mikor egyrészt a sarju szárítása sok munkát okozna, másrészt nem volna ideje a gypnek ahhoz, hogy megerősödve kerüljön a télbe, a minek káros volta a következő év termésökkenésében mutatkozik. A sarjukaszálás pontos idejét megjelölni még nehezebb feladat, mert a füvek legtöbbje másodsor nem virágzik, hanem csak levelet hajt, tehát hiányzik az a támpont, a mely a szénakaszálásnál segítségünkre volt. Itt a rét leveles növényeinek fejlődését vesszük figyelembe. Majdnem minden nedvesebb réten megtaláljuk a medvetalpu tápsirt (Heracleum Spondylium L.), mely növény ha elvirágozott, akkor a sarjukaszálást végeztethetjük. Hasonlóképpen a szárazabb réteken figyelemmel kísérjük a vadpasztinákot s ha annak főhajtásán a mag kifejlődött, az oldalhajtások pedig virágzás előtt állanak, akkor a sarjukaszáláshoz hozzáfoghatunk. Ezek után természetesen fogja találni kérdéstevő, ha azt mondom, hogy a szénakaszálásnak naptárszerinti idejét megjelölni nem lehet, mert miként a vetésnél, úgy a kaszálásnál is az időjárás elsősorban befolyásolja a munkák végzésének idejét.

Legány Ödön.

Felelet. Káposztaözöndék ellen című kérdésre.

A káposztaözöndék (helyesebben: káposzta-pillangó, *Pieris brassicae*) évente két nemzedéke van, a melyek közül az első tavasszal rajzik s mivelhogy ilyenkor káposztarászára még nem talál, tojásait a vadon növény keresztesekre (vadrepce stb.) rakja le. A hernyók itt is fejlődnek ki. Nyáron azután megjelenik a második nemzedék, a melynek hernyói az addigra már szépen kifejlődött káposztákon nevelkednek őszig. Minthogy ezen második, a gazdára nézve fontos nemzedék megjelenése idején a káposzta már annyira kifejlődött, már borul, hogy semmi féle szerrel permetezni nem szabad, nincs más mód irtására, mint a szorgalmas szedése.

Ez minél korábban történik, annál jobb eredménnyel jár. Midőn a fehér lepkék tömege rajzása javában folyik, vagy már szünőfélben van, akkor szorgalmasan vizsgáljuk meg a növények külső leveleinek fonákját s ott fogjuk találni a sárga tojáscomókat, később pedig a kis hernyókat. E hernyók eleinte együtt maradnak, így tehát könnyen összenyomhatók; később már szétszóródnak s ekkor gyűjtésük már fáradságos munka. Tehát a káposztapillangó irtásánál oda törekedjünk, hogy még tojásalakban vagy fiatal hernyóalakban irtsuk. A munka még ekkor kevés fáradságot igényel és sikeres lesz. Természetesen a káposztaföldéken vagy azok közelében lehetőleg irtsuk egész éven át a vadon termő kereszteseket, melyeken az első nemzedék él. Megemlítem még, hogy a káposztapillangónak sok rovar ellensége van, az apró fürkésző darazsak stb. nagyobb előfordulásakor temérdek hernyót pusztítanak el.

Végezetül még azon gyanumnak adok kifejezést, hogy jelen esetben a kérdéstevőnél nem a káposztapillangó, hanem a *káposztabagoly-lepke* (*Mamestra brassicae*) hernyóiról lesz szó, melyek mostanában az ország több káposztatermelő vidékén erősen pusztítanak. Ennek is két nemzedéke van évente, de mindkettő

a káposztán él. Most már szintén nem tehet ellene semmi mást, mint szorgalmasan szedeti a hernyókat annyival is inkább, mert így elejét veszi a második veszedelmesebb nemzedéknek, a mely a fejlett káposzták belsejében, szívében pusztít.

Kadocsa Gyula.

Felelet. A gépszijak konzerválása című kérdésre.

Gépszijak konzerválására zsirt vagy kenőcsöt használni nem ajánlatos, mert azok a szij használatánál csuszást idéznek elő. Annak ellenében ajánlatos az u. n. „Cling-Surface szijpreparáló anyagot, mely tekintve, hogy sem gyantát, sem savat nem tartalmaz, a szijra nem ártalmas és a szijat nemcsak konzerválja, hanem üzem közben a csuszást is megakadályozza.

N.

Felelet. Fűzhajtások eltávolítása a rétről című kérdésre.

A kérdés rosszul van feltéve, mert hiszen a fűzhajtás eltávolításához nem sok tudomány kell. Csak levágni és elhordani onnét és kész az eltávolítás. Azonban egy kis jóakarattal meglehet állapítani, hogy kérdéstevő nemcsak azt akarja, hogy a fűzhajtás eltávolítva legyen, hanem legfőként, hogy az újból ki ne sarjadjon. Ez már kissé problematikusabb kérdés, de nem lehetetlen. A fűzhajtások irtását olyankor végezze, a midőn az legnagyobb fokban lében van. Tehát tavasszal április havában és ősszel augusztus hóban. Az irtás jó mélyen irtókával teljesítendő és minden gyökér elvágandó és nem úgy kell kihuzni. Az elvágott csonkokat pedig öntse le petróleummal. Ha ezt az eljárást 1—2 éven át következetesen folytatja, fűzhajtásai teljesen elhalnak s megszabadul a kellemetlen vendégtől végleg.

Szücs János.

Felelet. Kukoriczágórétől távoltartani a madarakat című kérdésre.

I. Hogy a madarak és baromfiak kártételétől megszabaduljon, csak egy mód lehet. A göré. úgy alakítsa át, hogy azt duplán lehessen léceztetni, közbe hagyván 10—15 cm. légüres teret. Vagyis a belső sor léctől a külső sor 10—15 cm. távolságra álljon s a külső léczsorozat olyan közel legyen egymás mellé illetve, felszegelve, hogy azon keresztül a veréb se tudjon át bujni. Vagyis 4—5 cm. köznél nagyobb ne alkalmaztassék. Így a tengeri is kap elegendő levegőt s ennek dacára a madarak, baromfiak kártétele is teljesen lehetetlen. Kissé költséges ugyan, de vagy a tengerinket óvjuk meg végleg a kártételtől, vagy áldozunk a kiépítésre. Bizonyára a költség pár év alatt megtérül a tengeri kártalanításában.

Szücs János.

II Fentinél olcsóbb megoldás s a tengerihez is több levegőt juttat az, melyet már több ujjal görénál alkalmazva is láttam, hogy a lécezettől 10—15 cm. távolságban sodronyhálót szegeznek, melynek szemei (likacsai) ne legyenek nagyobbak 2—2,5 cm. enél, hogy még a verebek se tudjanak rajta keresztül hatolni, mert bizony az apró szemű cinquantinó, pignoletto sőt még a székely kukoriczát is megdézsmálják ezek a kis szemtelen madarak.

F. Z.

HIREK.

A gazdatiszti törvény végrehajtása. Az 1900. évi 27-ik t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott rendelet előírja, hogy törvényhatóságok, illetve azok tisztviselői évről-évre összeírják azokat, a kik az említett törvényben meghatározott címeket viselhetik. Jobban mondva azokat, a kik gazdatiszti képesítéssel rendelkeznek. Ezzel szemben a törvényhatósági tisztviselők a törvény rendelkezésének csak igen szórványosan

tettek eleget s még kevésbé teljesítették azt a rendelkezést, a mely szerint a törvényhatóságok kötelesek a gazdatiszti cím viselésére jogosítottak névjegyzékét esetről-esetre a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületével nyilvántartás végett közölni. A gazdatiszti érdekek védelmének a törvényhatóságok e mulasztása rendkívül nagy akadálytál szolgál. Kellő ellenőrzés hiányában boldog, boldogtalan tölthet be őt meg nem illető gazdatiszti állást, vagy legalább viselhet őt meg nem illető gazdatiszti s ennek megfelelő címet, anélkül, hogy ez rajta megtorolható lenne. Tekintettel az eddigi tapasztalatokra, fölterjesztéssel fordul a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a gazdatiszti cím viselésére jogosítottak összeírását a vármegyei gazdasági felügyelőségekkel végeztesse, kik a gazdaközönsséggel való összeköttetéseiknél fogva az összeírást minden nagyobb megterhelés nélkül teljesíthetnék. Az összeírás után megalkothatná az egyesület a gazdatisztek országos törzskönyvét s ezáltal biztos eszközzel rendelkezne a gazdatiszti cízzel üzemelő nagymérvű visszaélések jövőbeni megtorlására.

A pozsonymegyei gazdák gyűlése. A „Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület“ Pálffy Béla gróf elnöklésével tartott igazgatóválasztmányi gyűlésén jegyzőkönyvben örökítették meg néhai Molnár László és Rovara Frigyes emlékét, majd elhatározták, hogy átiratilag fejezik ki az egyesület részvétét a „Baranyamegyei Gazdasági Egyesület“ előtt Országh Lajos elhunyt felett. Köszönetet szavaztak Horváth Jenő ügyvezető titkárnak a siófoki nagy gazdagylésre történt kirándulás sikeres rendezéséért és kimondták, hogy a jövőben lehetőleg évenként tanulmányi kirándulásokat fognak szervezni. A földmívelésügyi miniszter leiratának tárgyalása során elhatározták, hogy a hegyentuli, a pozsonyi és a nagyszombati járásban, továbbá Szentgyörgy és Modor városokban Svájcba importálható tenyészállatokat osztanak ki. Az állatok bevásárlásával Tölgy Gyula gazdasági főfelügyelőt, Horváth Jenő titkárt és Pollák Gyulát bízták meg. Foglalkoztak a háziipari tanfolyamok rendezésének ügyével, majd több miniszteri leirat tudomásul vétele után határozattá emelték, hogy az O. M. G. E. által szeptember 27—29-ig rendezendő országos sörárpa- és komlókiállítás sikere érdekében a kellő lépéseket megteszik. Örömmel látja az egyesület a „Hangya“ kezdését értékesítő osztályának szervezésével s a maga részéről mindent el fog követni, hogy a „Hangya“ élelmiszer kereskedés szervezése körüli intézkedései sikerrel járjanak. A „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületé“-nek felszólítására az egyesület nyilvántartást fog vezetni a megyében megüresedő gazdatiszti állásokról és az állást kereső gazdatisztek lehetőségeit állásba fogja segíteni. Fölterjesztést intéznek a földmívelésügyi kormányhoz az apaállattartás iránti rendelkezések módosítása ügyében. Tárgyalták még több társaság átiratát s végül a belső ügyeket intézték el.

Kalifornia földmívelése. A *Newyorki Kereskedelmi Ujság* h iradása szerint Kaliforniában a föld- és kertmívelés termékei 1907 ót. közel száz perccenttel emelkedtek. A termelés értéke 1911-ben 422.273.000 dollárt tett ki az 1907. évi 213.000.000 dollárral szemben. Az ásványi termékek, különösen az olaj és nemes érczek, 44.000.000 dollárról 93.593.000 dollárra emelkedtek. A földmívelési, erdészeti és bányatermékek összes értéke az utolsó négy évben 674.000.000 dollárról 1.074.465.000 dollárra emelkedett.

A szabadalmazott

„JURENÁK EKE“

szerkezete egyszerű,
kezelése könnyű,
szabályozása gyors,
kb. 50%-kal többet szánt,
kb. 30%-kal kevesebb vonóerőt igényel,
legtökéletesebb s a jövő ekéje.

Részletes árjegyzékét szívesen küld:

„JURENÁK“ szab. ekegyár Részvénytárs., MAROSVÁSÁRHELY.

A „Jurenák“-féle eke bemutatása. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület a Jurenák szab. ekegyár R.-T. (Marosvásárhely) közreműködésével 1912. évi szeptember hó 8-án (vasárnap) Temesvárott. Szobotka Imre bérletén (Józsefváros, meghosszabbított Béga-jobsor) a Jurenák-féle ekét működésében reggel 9 órától bemutatja, melyhez az érdeklődőket ez uton is meghívja.

Parcellázott uradalom. Zombori hirdás szerint több begecsi gazda megvásárolta Schaumburg Lippe herceg virovitici (Slavonia) birtokát, melyet 2150 holdnyi terjedelemben maguk közt fognak parcellázni.

A komlóültetvény Ausztriában. A földmivelésügyi miniszteriumban a komlóültetvények állásáról a következő jelentések érkeztek: *Felső-Ausztria:* Az uralkodó időjárás kedvező befolyással volt a növények fejlődésére. *Stájerország:* A kivétel nélkül egészséges növények általában nagyon szépen fejlődtek és számos oldalhajtatást bocsátottak: a növények tulnyomó részben túlérték a karó magasságát. *Csehország,* saazi kerület: Az egész saazi kerületben a komló állása körülbelül kétharmadrészben középen felülítől nagyon jóig és egyharmadrészben középen felülítől rosszig osztályozható. Az uralkodó időjárás általában ugyan szemmel látható javulást idézett elő a növényben, de az ültetvények állása még most is egyenlőtlennek jelző. *Kelet-Galicziában* az idej termés a jelen állapot után itélve előreláthatóan jobban fog sikerülni, mint tavaly.

Szőlőtermelők kongresszusa Spanyolországban. A spanyol király védnöksége alatt álló szőlészeti és borászati kongresszus július 10-én nyílt meg Spanyolország Navarra tartományában, Pampelona régi székvárosban. A megnyitó ülésen, a melyen a földmivelési miniszter is megjelent, a polgármester, az argentinai küldött és a budapesti ampelológiai intézet küldötte elnökölték, ezenkívül helyet foglalt még az elnökségben Navarra több előkelősége. A kongresszus július 22-én zárult be.

Az Ampelológiai intézet f. hó 24-ikéről közli, hogy június 17-ike óta a peronoszpora megjelenését a beküldött vizsgálati anyag alapján a szakolczai (Nyitra m.), báni (Trencsén m.), aranyosmaróti, verebélyi, lévai (Bars m.), ipolyneki (Hont m.), galántai, somorjai (Pozsony m.), nezsideri (Moson m.), kőszegi, körmendi (Vas m.) körösi (Belovár-Körös m.), székesfehérvári, sárbogárdi (Fehér m.), pomázi, félegyházai (Pest m.), sásdi, mohácsi (Baranya m.), slatinai (Verőcze m.), vukovári (Szerém m.), óbecsei (Bács m.), törökbecsei, módosi (Torontál m.), belényesi (Bihar m.), besztercei (Beszterce-Naszód m.) és almási (Kolozs m.) járásokban állapította meg. Az időjárás normálon aluli hűvös volt, főképen az éjjeli hőmérséklet szállott le sok tájon az országnak feltűnő mélyre le. A hűvös éjjelen bőséges harmatozás volt és helyenkint köd is fordult elő. A meleg napokon zivatarok keletkeztek, melyek azonban kár nélkül vonultak el. Ez időszáknak hűvös jellegét főképen a gyakori és nem is oly csekély esők és az ezzel járó borulás adta meg. Az időjárás tehát mindenképen a peronoszpora továbbterjedésének és a hol már meg volt elhatalmasodásának kedvezett, a miért a legerélyesebb védekezésnek most a sürgős egyéb gazdasági munkák közepette sem szabad ellankadnia. Arra kéri az intézet az ország valamennyi szőlősgazdáját, hogy éppen ezen közlések teljessége érdekében, küldjön be minden gazda, mihelyt a peronoszpora, oidium vagy más betegség vagy kóros állapot szőlőjében jelentkezik, vagy jelenlétének csak gyanuja is volna meg beteg szőlőrészeket (levél, bogyó, fürt) még pedig akkor is, ha a bajt egyébként maga is felismerné és az intézetnek idevágó tanácsát igénybevenni nem óhajtáná. Portomentes börtéket és a védekezéshez utasítást mindenkinek rendelkezésére bocsát az intézet (Budapest, II. ker., Debrői-ut 15.) díjtalanul, a ki eziránt hozzáfordul.

Nagy borárverések Németországban. Most tartották meg az idej utolsó nagy tavaszi borárveréseket Németországban. Legnagyobb kelendőségnek az 1911. évi bor örvendett. Az összes bevétel 9,769.263 márka volt a tavalyi 7,397.452 márkával szemben. A többlet első sorban a magas boráraknak tulajdonítható. A kereslet igen élénk volt, a miatt a termelők állítólag túlzott követelésekkel állottak elő.

Borgazdasági kurzusra most hirdetnek pályázatot. Kérvényeket augusztus 1-ig fogadnak el. Azokat veszik föl, a kik gazdasági akadémiát végeztek. Kitűnő vagy jeles oklevéllel bíró szegénysorsu hallgatók egész vagy fél állami ösztöndíjat kapnak. A bizonyítvánnyal és orvosi igazolással ellátott kéréseket ahhoz a gazdasági akadémiához kell benyújtani, a hol az illető végzett. A kérés a földmivelésügyi miniszterhez címzendő.

Fölvétel a tordai Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskolába. Az „Erdélyrészi Miniszteri Kirendeltség“ a tordai Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskolába a fölvételre pályázatot hirdet. A tanfolyam tartama két év. Megtanítják a hallgatókat az erdélyi részekben szokásos önálló gazdálkodásra. Továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható és kellő gyakorlattal bíró előmunkásokat, béresgazdákat, tehenes számadókat képez ki az iskola. Az 1912—13 ik tanévre 12 ingyenes növendéket vesznek föl a tanfolyamra, kik az ingyenes ellátáson kívül szorgalmukhoz képest hónaponként 6—10 korona ruházati segítséget is kapnak. A kellő okmányokkal felszerelt kéréseket lehetőleg személyes jelentkezés után a kirendeltségnél Marosvásárhelyt, vagy pedig az iskola igazgatóságánál Tordán legkésőbb augusztus 15-ig kell benyújtani.

Erdősítési jutalmak. A kopár vízmosásos és futóhomok területeken ez évben létesítendő közzgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására a földmivelésügyi miniszter az országos erdei alaphól 11 nagy, 10 elsőrendű- és 9 másodrendű elismerő jutalmat tűzött ki. Megkivánják, hogy az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy tagban legalább 25 katasztrális hold területűek, a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 25 katasztrális hold területűek, az 500 és 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 katasztrális hold területűek és végül a 300 és 200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 katasztrális hold területűek legyenek. A pénzjutalom egy harmadrésze az erdősítést teljesítő kezelő erdősítést (gazdatisztet vagy bérlőt) fogja illetni. A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb július végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig december 25-ig kell a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a királyi erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Vetőmag eladás. A kishéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménésbirtokok, valamint a gödöllői m. kir. koronauradalom gabona- és terménykészletéből az erre alkalmas minőségű magvakat vetőmagul kiadják a gazdáknak. Az eladási árat Kisbérre, Bábolnára, Mezőhegyesre és Gödöllőre nézve a budapesti tőzsdei, Fogarasra nézve pedig a fogarasi piacon jegyzett árak szerint állapítják meg. Egy gazdának egy és ugyanazon gabonanemből 100 métermázsát, egyéb magvakból pedig 10 métermázsát engednek át. A vásárolt vetőmag csak vetésre fordítható. Ezért a megrendelő gazda kívánatra igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra saját gazdaságában tényleg szüksége van. A szállítást a legközelebbi vasútállomásra mind egyik birtok ingyen teljesíti. Az őszi gabonára október 1-ig, a tavasziakra pedig december hó végéig fogadnak el előjegyzéseket az uradalmak igazgatóságai.

Uj helységnévtár. A mindinkább jelentkező szükséglettel számolva, uj helységnévtár kibocsátását határozta el a kereskedelemügyi miniszter és a velejáró munkálatok elvégzésével a központi statisztikai hivatal bízta meg. Az uj helységnévtár oly irányú újításokat fog tartalmazni minden téren, melyek annak használhatóságát nagyban emelni és fokozni hivatják. Az előfizetési határidő 1912 augusztus 31-ével lejár. Azontul a 8 koronában megállapított kedvezményes ár helyet csak a 12 koronás bolti árért lesz kapható az uj helységnévtár, melyet egyébként közhivatalok a jelzett határidőn belül 6 koronáért megrendelhetnek.

még a kellő vízmennyiséget és a kazánban már alig van víz s ha ilyenkor a tulhevült, izzóvá lett kazánfal érintkezik az ujonnan beszivattyuzott vízzel, beáll a kazánfal görbülés, repedés, sőt robbanás is történhet. Ez legtöbbször oly esetben fordulhat elő, ha a kazánt tápláló víz nem tiszta s lerakódása a víz állását mutató üveg felé is elzárja a csövet, illetve a csapot, mely nem működővén, a vízmutató üvegben állandóan a régi vízállásban áll a víz. Elkerülendő a veszedelmet, a jelzett csapot minél gyakrabban, legalább is felőránként próbálja ki a gépkezelő s ha nem működik, azonnal tisztítsa ki vékony sodronnyal, hogy a mutató üveg s a kazán vízállása mindig egy szintben legyen. Természetesen lehetőleg tisztítani, szűrni kellene a vizet mielőtt azt a kazán táplálására használjuk és amint van rá idő mindig takarítassuk ki a kazánt, hogy abban a lerakódások (kazánkő és iszap) mennyisége a legkisebb mértékre apadjon.

Tarlónövények igen jó kisegítők az őszi takarmány mennyiség felszaporításánál, miért is nagyon fontos a gabonatarlókat takarmányok termelésére felhasználni. Hogy gyors és erőteljes fejlődést idézzünk elő, a tarlókat alaposan öntözük meg trágyalével vagy hintsük meg Thomassalakkal és kainittal. A növénymagvak gyors csirázása és fejlődése érdekében tanácsos a nyirkosabb alsó talajréteget felhozni szántással s abba azonnal elvetni a magvakat s lehengerelni a talajt. Tarlónövény gyanánt ajánlható keverék fehér mustár, zab és pohánka (hajdina). Fehér mustár, mely tisztán is vethető, ajánlható gyors fejlődéséért, jobb azonban a keverék zab és pohánkával. Mustár magában 80 kg. magot kíván pr. hektár. Keverékben 32 kg. mustár, 32 kg. pohánka és 100 kg. zab. A mustár vagy ezen keverék feletetése azonnal a virágzaskor megkezdendő, mert utóbb fás és keserűvé válik. Mint az összetétel mutatja, ezen keverék homoktalajoknak felel meg, ha elég tápanyaggal bírnak, de természetesen más jó talajnemeken is lehet termelni. Pohánka és mustár tudvalevőleg igen jó méhlegelőt nyújtanak, miért is termeljük ott, hol a méhészet kiterjedtebb mértékben karoltatott fel, nagyon is indokolt és helyenvaló.

A világ sörtermelése. A világ sörtermelése 1910-ben 293 millió hektoliter volt. Az alábbi táblázatban közöljük az 1910—1911-ik esztendő sörtermelését.

	Ezer hl.		Ezer hl.
Egyesült-Államok	74231	Románia	240
Németország	69709	Bulgária	220
Angolország	58777	Kuba	217
Magyarország és Ausztria	25628	Angol-Délafrika	200
Franciaország	17942	India	184
Belgium	17032	Szerbia	148
Oroszország	10897	Törökország	134
Svájc	3050	Kina	72
Dánia	2663	Uruguay	70
Svédország	2641	Peru	50
Ausztrália	2382	Egyiptom	49
Németalföld	1950	Filippina	40
Kanada	1879	Algír	35
Argentina	1080	Venezuela	30
Chile	800	Portugália	28
Olaszország	598	Bolivia	27
Brazília	590	Ecuador	22
Norvégia	450	Paraguay	18
Ujseeland	440	Kolumbia	18
Mexikó	320	Guatemala	18
Japán	319	Görögország	16
Spanyolország	242	Panama	15
		Német-Délafrika	11

A retek purhásodása az egyenlően növekedés következménye, ha közbe nagyon kiszárad vagy tulságosan megkeményedik a talaj s a retek nem képes egyenletesen fejlődni. Ezen hátrányt meggátlandó tanácsos a talajfelületet 1—2 ujjnyi vastagon betakarítani és pedig fűrészpórral vagy tőzegliszttel. Jó ezen anyagokat előzőleg trágyalével jól megöntözni és többször átlapátolni. Ha ez megtörtént már ezen takaróba is el lehet a retekmagot vetni, ellenesetben a jól felporhanyított talajba szórjuk a magot s azután takarjuk az ágyat be, mint fent jeleztük. Fő a kellő nedvességről állandóan gondoskodni. Ha jól alkalmazzuk ezen eljárást még a forró nyárban is képesek leszünk podvásságtól (purhásság) ment jóízű retkeket termelni.

APRÓK.

Kazánrepedés veszélye, ha vízmutató üveg csapja el van dugulva. Midőn a mutatóüveghez vezető csap el van dugulva, akkor megtörténhetik, hogy az üveg mutatja

KERESKEDELEM, TOZSDE.

SZESZ.

A szeszüzletben a forgalom élénkebb volt és a szeszáruk jobb vételkedv folytán tartott áron zárnak.

Elkelt finomított szesz adózva 215-216 koronáig, adózatlanul 76-77.00 koronáig, míg ellenben vidékről és másodkézből főleg későbbi szállításra olcsóbb ajánlatok voltak.

Denaturált szesz hordóval együtt 63-63.50 kor.ig kelt el kötésre. Tartányáru olcsóbban.

Mezőgazdasági szeszyárak részéről kontingens nyers szesz élénkebben volt ajánlva és fix árban 66-67 kor jegyzésen alól 1.75-2.50 koronáig kelt el új termelési időnyben szállítva.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 70-71 kor.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Finomított szesz adózva, Finomított szesz adózatlan, Élesztőszesz adózva, Élesztőszesz adózatlan, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mesterutca, 1912. július hó 26-án. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a »Gazdasági Lapok« részére.)

A forgalom közepes. Arak q-ként fillérben a következők: Réti széna I. r., réti széna II. r., réti széna csomagolása, muhar, zsupszalma, alomszalma, takarmányszalma, tengeriszár, egyéb takarmány, zabos-hükköny, luczna, kőles, szalmaszecska.

Napijelentés a gabonatozsdéről.

1912. július 25.

Gyenge kínálat és mérsékelt vételkedv mellett készbuzában lanya volt az irányzat, a forgalom ca. 12.000 mm.-t tett ki 5 fillérrel olcsóbb áron.

O-buza. Tiszavidéki 300 mm. 81 kg.-os 24.70 K, 100 mm. 81 kg.-os 24.50 K, 200 mm. 80.5 kg.-os 24.40 K, 100 mm. 80 kg.-os 24.30 K, 300 mm. 80 kg.-os 24.20 K.

Pestvidéki 100 mm. 80 kg.-os 24.30 K, 150 mm. 80 kg.-os 24.10 K, 200 mm. 79 kg.-os 24.30 K.

Felsőmagyarországi 700 mm. 81 kg.-os 24.40 K.

Dunai 300 mm. 78 kg.-os 23.30 K.

Uj buza. Tiszavidéki 100 mm. 81 kg.-os 24 K, 100 mm. 80 kg.-os 24 K, 400 mm. 80 kg.-os 24.05 K, 1000 mm. 79 kg.-os 24.05 K, 200 mm. 79.5 kg.-os 24.05 K, 100 mm. 79.5 kg.-os 23.90 K, 100 mm. 79.5 kg.-os 23.70 K, 250 mm. 79 kg.-os 23.85 K, 300 mm. 79 kg.-os 23.85 K, 500 mm. 79 kg.-os 23.80 K, 500 mm. 79 kg.-os 23.80 K, 100 mm. 79 kg.-os 23.40 K.

Pestvidéki: 200 mm. 80.5 kg. 23.60 K 100 mm. 80 kg. 23.40 K, 400 mm. 80 kg. 23.90 K, 300 mm. 80 kg. 400 mm. 79 kg. 23.60 K, 200 mm. 79 kg. 23.50 K, 100 mm. 79 kg. 23.40 K, 100 mm. 79 .5 kg. 23.70 K, 300 mm. 78.5 kg. 23.60 K, 400 mm. 79.5 kg. 23.40 K. 300 mm. 77 kg. 22. - K.

Uj rozs: 300 mm. 18.40 K, 1000 mm. 18.50 K, 500 mm. 18.55 K.

Uj árpa: 200 mm. 18. - K. Zab: 100 mm. 22.70 K, 100 mm. 22.50 K. Tengeri: 200 mm. 18.05 K, 200 mm. 18.05 K.

Az árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Buza októberre, Rosz októberre, Zab októberre, Tengeri augusztusra.

Készáru-tözsde 1912. július hó 25-én.

Large table with multiple columns: Fajta, Hektoliteren-kinti súly ki-logrammban, 100 kilogramm készpénz ára Budapesten, Hektoliteren-kinti súly ki-logrammban, 100 kilogramm készpénz ára Budapesten. Includes Buza, Rosz, Árpá, Kőles, Zab, Tengeri.

L I S Z T.

A Lujza s a Király-malom részvénytársaság jegyzései. Dara (griz) 0. sz. királyliszt 34.20, 1. sz. lángliszt 33.60, 2. sz. lángliszt 33.00, 3. sz. zsemlyeliszt (küls.) 32.00, 4. sz. zsemlyeliszt 32.20, 5. sz. kenyérliszt, feh. 31.80, 6. sz. kenyérliszt 31.40, 7. sz. kenyérliszt, közép 30.20, rozsliszt I. 29.20, rozsliszt II. 27.40, rozsliszt III. 23.20, korpa, finom 18.00, korpa, durva 17.20 K mm. Tengerliszt 28-28, tengerikása -30-32 K kg.

Kimutatás

A hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonaraktárak gabona és élelményforgalmáról és készleteiről. 1912. július 13-tól 1912. jul. 20-ig.

Table with 6 columns: A forgalom és készletek részletezése, Buza, Rosz, Árpá, Zab, Tengeri. Includes sub-tables I. Készlet és forgalom and II. Az 1912. július hó 13-án megállapított készletek részletezése.

Laptulajdonos és főszerkesztő: ORDÓDY L. Felelős szerkesztő: BUZZI F. GÉZA. Társzerkesztő: FEHÉR ZOLTÁN

Advertisement for Szivattyuink (pumps) and Győző Béla és Tsa. Includes image of a pump and text about water supply.

Advertisement for KEMNA-féle forrógőzeke-készlet (hot steam set) with detailed description of equipment and contact information.

Advertisement for HERKULES IDOMVASABLAK (Hercules metal plates) for stables, featuring an image of a stable window and contact details for Farkas és Társa.

Advertisement for Cseppléshez (for steam engines) by Barthel Mihály és társa, offering high-quality steam engines and spare parts.

Advertisement for Hotel Páris Szálloda (Paris Hotel) in Budapest, highlighting its location and amenities.

Advertisement for Biborheremag (Biborheremag) seeds, describing the quality and availability.

Large advertisement for telivér simmenthali bikák (telivér simmenthali cows), discussing their value and availability for agricultural use.

Advertisement for Lőheréfejítő gépek (bullet cleaning machines) by Szűcs Ödön, featuring an image of the machine and pricing.

A VILÁG LEGJOBB GŐZEKÉJE!

CHARLES BURRELL & SONS LIMITED THETFORD, ANGLIA

VILÁGHÍRŰ GŐZEKEGYÁR
VEZÉRKÉPVISELETE.

Utolérhetetlen munkaképesség! ♦♦♦♦ Kevés tüzelőanyagfogyasztás!

ELADÓ BIRTOKOK:

Biharmegyében:

1. Körülbelül 565 m. h. jóminőségű, kitűnő termőképességű, nagyobbrészt szántóföld, uri lakkal, megfelelő gazdasági épületekkel. Vasuti fővonal, állomás közelében, nagyforgalmu nagyközség mellett. A birtokot országút szeli ketté.
2. Körülbelül 546 m. h. elsőrendű szántóföld, rét és legelővel, megfelelő gazdasági épületekkel, uri lakkal, vasuti fővonal mentén, országút mellett forgalmas nagyközségtől félórnyira.

Tolnamegyében:

3. Körülbelül 1264 m. h. igen jó minőségű, kissé hullámos fekvésű birtok, mind szántóföld, kevés legelővel, megfelelő gazdasági épületekkel, vasutállomástól félórnyira.

Vasme gyében:

4. 688 m. h. szépen berendezett, jó termő birtok, 495 m. h. szántó, többi rét és legelő. Megfelelő gazdasági épületekkel, vasutállomástól 3 kilométernyire.

Ezen birtokok kisebb-nagyobb területekben vagy egészben eladóak. — Vezük parcellázásra alkalmas birtokokat. — Bérleteket közveitünk. — Birtokokra kedvező feltételek mellett törlesztési kölcsönöket nyújtunk. — Minden kérdésködre gyors és kimerítő választ adunk.

Nemzeti Pénzváltó részv.-társaság Parcellázási osztálya
Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. (Haas-palota).

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban.

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám a.

Biztosítási alap: Alapítványok kormány hozzájárulásával 2.488.780,-, tartalék, k 2.819.596,25, összesen: 5.308.376,25 korona. 1901. évi felesleg 90.349,-, 1902. évi felesleg 59.782,26, 1903. évi felesleg 109.831,73, 1904. évi felesleg 72.438,28, 1905. évi felesleg 61.780,00, 1906. évi felesleg 39.243,65, 1907. évi felesleg 41.877,82, 1908. évi felesleg 81.088,76, 1909. évi felesleg 106.689,64, 1910. évi felesleg 120.164,38, 1911. évi felesleg 148.378,16 korona.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módok szerint. Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban rész vesznek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1908. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat, 5 százalékos engedményben részesültek. Az 1907., 1908., 1909. valamint 1910. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk. Az 1911. évben a jégkár ellen biztosított tagjaink, akik akár egy, akár több évre jégkár ellen nála biztosítottak és 1912. évben ismét a szövetkezetenél fognak biztosítani, tíz százalékos díjvisszatérítést ad. 1911. év végén a tartalékok 2.819.596,25 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a „GONDVISELÉS” Országos Központi Segélyező Társulat úján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi betétek ellenében 1000 koronáig terjedő leányköltségi (önállósítási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékonykezletű működéssel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX., Erkel-utca 20.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6-8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízeróművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladákból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőgyagy-csővek raktáron.

Ujdonság!

A magyar kir. államvasutak gépgyárának gyártmánya

Mezőgazdasági és ipari célokra alkalmas

MH-jelű

szab. szivógáz-lokomobil

Előnyök:

!! Rendkívül kevés tüzelőanyagfogyasztás!

Óránként és lóerőnként 480-500 gramm faszenet (körülbelül 3 fillér értékben) fogyaszt

Sokoldalú használhatóság!

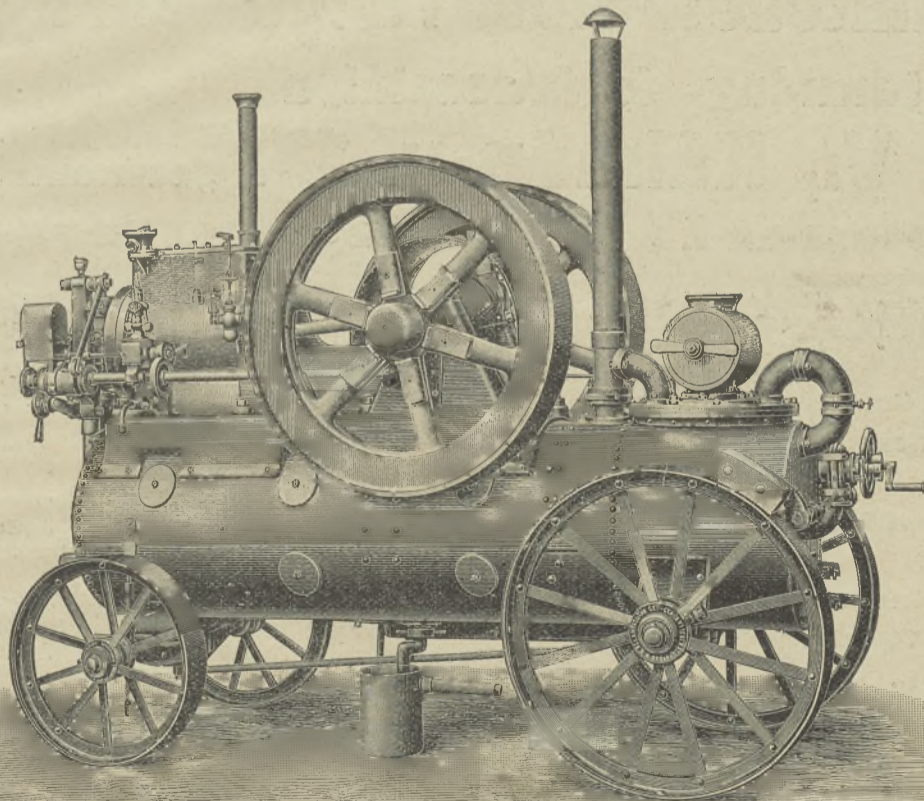
Cséplőgépek és más gazdasági gépek, malmok és ipari telepek meghajtására egyaránt alkalmas.

Könnyű kezelés.

Robbanás és tűzveszély kizárva. Rendkívül egyszerű szerkezet.

Csekély helyszükséglet. Bakokra helyezve stabil-motorként használható.

Az eddigi szivógáztelepeknél alkalmazott csővezeték teljesen elmarad.

Arájánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál:

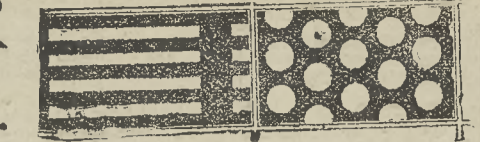
A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

STAHEL és LENNER

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

BUDAPEST, VI., Angyalföld, Országbiró-u. 44-46.

Ajánljuk **TRIEURJEINKET** és **OSZTÁLYOZÓ GEPEINKET** gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására.

TÖREKROSTAK és mindenfajta **LEMEZROSTA** gőzcséplőgépek számára

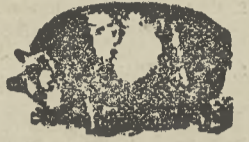
Pályázati hirdetés.

A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület pályázatot hirdet **másodtitkári állásra.**

Csak gazdasági főiskolát végzett magyar és német nyelvben jártas egyének pályázhatnak. Egy évi próbaszolgálat. Törzsfizetés 3000 korona, lakbér 600 korona; véglegesítés esetében nyugdíjbiztosítás. Az állás folyó évi október hó 1-én foglalandó el. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt pályázati kérvények folyó évi szeptember hó 1-ig Méltóságos **Szily Tamás** főispán, egyesületi elnök címére Pécs Vármegyház intézendők.

Sertés-eladások és vétel

legjobban és legpontosabban eszközöltetnek, úgy sovány, mint hizott állapotban.

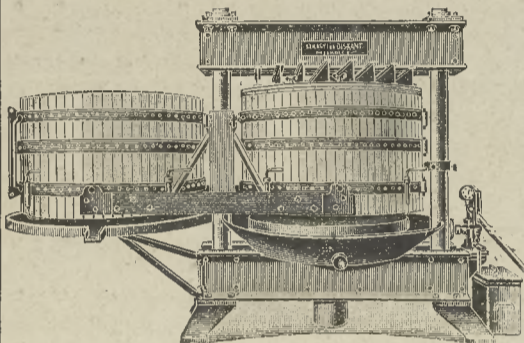

URL REZSŐ

sertésbizományosnál
Budapest, VIII., Népszínház-utca 22.
(Polgári szerződés bérpalota.)
Telefon 97-85 interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

1902-ik borászati kiállítás, Eger I-só díj, diszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Hegyalja” és „Aczel-orsó” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű viznyomasu hidraulikus kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez. — **Sajtóink főelőnye:** A must sehol nem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőlködés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! ::

Szőlőzúzók és bogyzók

1907-ik pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél.
Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek. — Árjegyzék ingyen!
SZILÁGYI és DISKANT GÉPGYÁRA MISKOLCZON.

1902. orsz. gazdasági kiállítás, Pozsony I-só díj, aranyérem.

Egy új ipar a mezőgazdaság számára a burgonya legcélszerűbb értékesítésére.

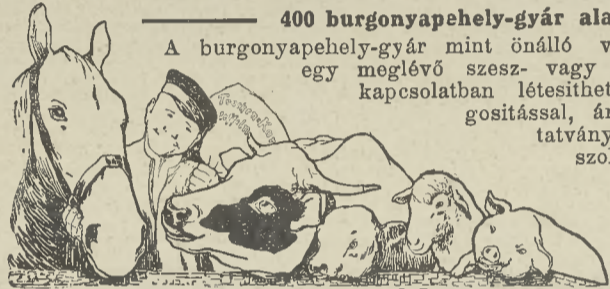
Mezőgazdák alapítanak burgonyaszárító-berendezést és gyártsanak burgonyapelyhet!

A burgonyapelyhely a legjobb erő- és hizlaló takarmány.

Németországban a legutóbbi 4 év alatt körülbelül

400 burgonyapelyhely-gyár alakult.

A burgonyapelyhely-gyár mint önálló vállalkozás, avagy egy meglévő szesz- vagy keményítőgyárral kapcsolatban létesíthető. Bővebb felvilágosítással, árajánlattal, nyomtatványokkal készséggel szolgál

Schein Gyula
magánmérnök
Budapest,
IX., Lónyay-u. 25.

Magyar Gazdák Hitelintézete Részvénytársaság

mezőgazdasági termény- és áruosztálya

Telefon: 143-05.
64-54.

Budapest, V., Kálmán-u. 15. Sürgönycim: „AGRICOLA”.

Alaptőke egy millió korona.

Rendkívül fontos gépujdonságok!

Rögapritógépek, talajmivelő eszközök, ekék, Ganzgyártmányu benzínmotorok, cséplőkészletek, benzín magánjáró és vontatógépek, vető- és aratógépek. Malom-, tejgazdasági-, borászati és pinczészeti berendezések. Mosókonyha- és istállóberendezések. Olaj, gépzsir, kékkő, raffiahánes, az összes műszaki cikkek. Aczetylen kézi- és kocsilámpák. Világítási és gazdasági vízvezetéki berendezések.

Ajánl azonnali szállításra takarmánycikkeket:

korpát, konkolyt, repce és napraforgópogácsát, répaszeleteket, száraz moslét, melassetstb., „KINCSEM”, valamint „LACTA” erőtakarmányt (míg készletünk tart) a legjutányosabb áron.

Mütrágyák:

tavaszi és őszi szállításra kartellen kívül (szuperfoszfát chilisálétrom, thomassalak, csontliszt, kainit és kálisó).

Bankosztályunk kölcsönöket nyújt gazdasági befektetésekre, finanszíroz mezőgazdasági üzemeket igen előnyös feltételű jelzálogos kölcsönöket engedélyez.

Gazdasági osztályunk elvállal birtokot eladás-, vétel- és parcellázásra, valamint birtokbérleteket közvetít. (Állandóan számos birtok és bérllet van nyilvánartva).

Sziveskedjék árajánlatot kérni.

Egyeztető osztályunk

elvállalja földbirtokosok és bérlők hitelügyeinek rendezését. Kivánatra a helyszínre küldjük szakközegünket.

sz általunk alapított és helyiségeinkben működő

Magyar Érték- és Terménybank R.-T.
elfogad megbízásokat úgy készáru, valamint határidőüzletekre.

Uj és egy-
szer használt **zsákok, ponyvák, kölcsön és eladás.**

Kézi, manilla aratógép kévekötözők

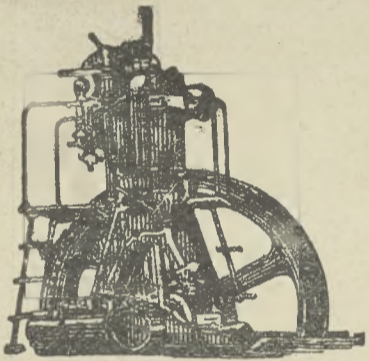
kartellen kívül.

.....
Távirat:
NAGELA.
.....

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utcza 10.

.....
Telefon:
35-92.
.....

Eredeti „OTTO” motorok

DIESEL-nyersolajmotorok

Benzinmotorok

Benzinlokomobilok

Teljes cséplőkészletek

Hűtő- és jéggyártógépek

Langen és Wolf

mótorgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59.

Műhely: IX., Mester-utcza 31.

„Gazdasági szerszámkenőcsünk”

az egyedüli szer, mely mindennemű bőr- és lószerszámot fényessé és tartóssá tesz, egyszerűen a legfinomabb boxkenő.

5 kg-os postacsomagban kg-onként 3 korona 60 fillér bérhova bérmentve, utánvétellel szállítatik.

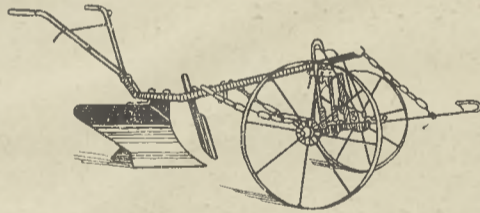
Turini világkiállításon kitüntetve.

Benes Testvérek

vegyészeti gyára, GYŐR.

Utólérhetetlen, tökéletes kivitelben!!!

„Bächer”

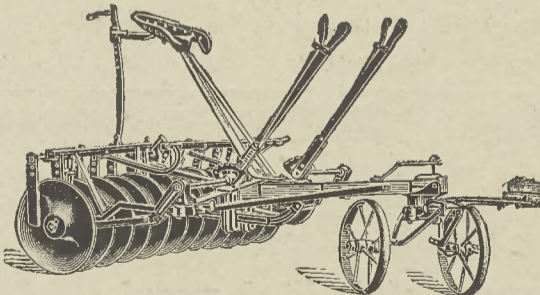

egyetemes aczélekéi és egyéb talajmivelő eszközei.

≡ Olcsó árba és teljes szavatosság mellett. ≡

Hullámos tárcsásju tárcsásborona

**könnyebben jár,
jobban fordít és
porhanyít mint a
más szerkezetü.**

Mielőtt tárcsásboronát vásárolna, nézze meg avagy érdeklődjön a hullámos tárcsásju tárcsásboronák számtalan előnyei felől.

👉 **Óvakodjon utánzatoktól!! Kérdezze meg gazdatársait gyártmányaink elsőrendű minősége felől!!** 👈

Bächer Rudolf-Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond

Budapest, VI. kerület, Nagymező-utcza 68. szám.

RÉPASZÁLLÍTÓ VASUTAK

A beálló répaidényhez ajánlunk:

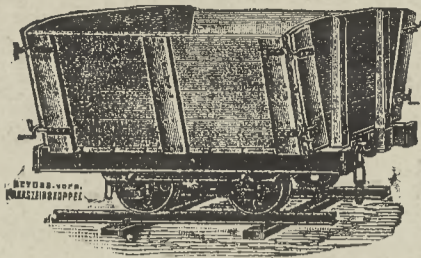
VÉTELRE

vagy

BÉRBE

kedvező feltételek mellett teljes mezei vasutakat.

ORENSTEIN és KOPPEL BUDAPEST Andrásy-ut 102. szám.
FELVILÁGOSÍTÁSOK, KÖLTSÉGVETÉSEK díjmentesen.

Permanit legjobb tetőfedő-lemez

Előnyei:

Mázolást nem igényel,
nem csepeg,
vizáthatlan,
tűzbiztos,
kátránymentes,
szagtalan.

Szigetelő-képesége jelentékeny, tehát deszkázatok borításának szigetelésére sikeresen alkalmazható.

Továbbá:

Kátránymentes „GLORIA” cementaszfalt fedőlemez

Kátrány papírlemez

Elszigetelőlemezek ólombetéttel

Carbolineum, Carbolsav

Gólorit piros fedőlemez

Hővédő elszigetelő-anyag

Szurofáklya

Vállalnak: Fedőlemez- és facementtetőzéseket.
Aszfalt munkálatokat természetes aszfalttal.

POSNANSKY és STRELITZ BUDAPEST, V. ker. LIPÓT-KÖRUT 27.

Telefon 28-29. Gyár: **ERZSÉBETFALVA**, Telefon 28-29.

MEZŐGAZDÁK

ZUHATAG KÜTYÜ

(SERLEGES-RENDSZER)

Egészséges fekvés hosszabbítja az életet.

Rendkívül könnyű éjszta fémszerkezet, teljesen féreg és pormentis. Ara mérték szerint **17 korona.**

Vaságy rézdiszszel

10 sodronybetéttel... 32.- K

Vaskeretes ágybetét... 11.50 „

Fakeretes... 7.- „

Összecsukható ágy 3 matracca... 17.- „

Laposra összehajtható tábori ágy... 17.- „

Vas- és rézbutort... Prohászka János

legelőcsobban szállít... vas- és rézbutorgyáros,

Budapest, Gróf Zichy Jenő-u. 46. (volt Új-utca)

Permetező
Gazdasági
Vinczellér
Autó
Por

mosható **KÖPENY**
szintartó
ELSZAKITHATATLAN.

Kérje ingyen és bérmentve árjegyzékünket.

GUTMANN J. és TSA

BUDAPEST, VII/9., Rákóczi-ut 16. szám.

BIRTOKOK bérletre és eladásra nagy számban vannak bejelentve **Poszvék Nándor** gazdasági szakirodájánál Szatmáron. Közvetítés a legerősebb alapon.

Gyári-telep vagy bolgár-kertészet

létesítésére, egészben vagy részben eladó egy parcellázásból fennmaradt 67 kat. holdas belsőség, mely közvetlenül patak és az országút mellett fekszik, 300 darab jószág befogadására való istállók és egyéb gazdasági épületekkel és egy nagy magtárral, egy kényelmes urasági lakással, mely előtt szép gyümölcsös park van. Értekezhetni **K. Nagy Béla megbízottal Kraszna (Szilágy megye).**

A Mac LAREN

mely a mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **első díjat nyert**
legideálisabb magajáró gőzeke.

Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka. Az eddigi tapasztalatok szerint napi teljesítőképessége 18—35 hold, szénfogyasztása 50—70 kg., üzemköltsége 5—7.50 kor. holdanként.

Vezérképviselet:

FLEISCHL SAMU cégnél, Budapest, V., Nádor-utca 28. sz. I. em.

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudható fenti vezérképviselettől, ki árajánlattal, felvilágosítással szívesen szolgál.

